1e Voortgangsrapportage
2025

Versie Raad 21 mei 2025

GEMEENTE ZEVENAAR

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave **2**

Algemeen **3**
Hoofdlijnen 4
Leeswijzer 10

Programma's **11**
0. Bestuur en ondersteuning 12
1. Veiligheid 23
2. Verkeer, vervoer en waterstaat 27
3. Economie 33
4. Onderwijs 37
5. Sport, cultuur en recreatie 42
6. Sociaal domein 48
7. Volksgezondheid en duurzaamheid 57
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 64

Financiën **68**
Algemeen 68
Overzicht financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage 69
Financieel meerjarenbeeld 81
Overzicht van baten en lasten 84

Bijlagen **85**
Overzicht resultaten 86
Overzicht begrotingswijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage 91
Overzicht mutaties op investeringen 95

ALGEMEEN

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

Met deze voortgangsrapportage informeren wij u tussentijds over de voortgang van onze doelen en plannen voor 2025, inclusief een prognose van het financiële resultaat. Het biedt de raad de gelegenheid om bij te sturen en proactief te reageren op knelpunten.

De meerderheid van de resultaten verloopt volgens planning en is gemarkeerd als groen, wat aangeeft dat deze binnen de gestelde kaders en deadlines worden gerealiseerd. Enkele resultaten vragen echter om extra inspanning en gerichte maatregelen. Deze zijn gemarkeerd met oranje of rood en vereisen specifieke aandacht om tijdig en binnen budget te worden afgerond.

Hoewel veel doelen op schema liggen, zien we nog steeds stijgende kosten en een afname van rijksmiddelen, wat ons financieel meerjarenperspectief onder druk zet. Vanwege deze extra opgaven die er liggen in het kader van een financieel gezonde toekomst kan dit zorgen voor verdere bijsturing. De financiële strategiebepaling krijgt steeds meer vorm waardoor binnenkort aan de raad inzicht kan worden gegeven in voorgestelde maatregelen in hoofdlijnen om zo langdurige stabiliteit te waarborgen.

Naast financiële uitdagingen blijven wij ons als gemeente ook inzetten om andere ambities te realiseren. Om de jaarlijkse woningbouwambitie te realiseren wordt middels situationeel grondbeleid en de Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG) regie gevoerd op onze woningbouwopgave. Hiermee houden we grip op woningbouwontwikkelingen. Daarnaast heeft de definitieve uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over de doortrekking van de A15 en de verbreding van de A12 ook belangrijke gevolgen voor onze ambities op gebied van mobiliteit. Naast een positief effect op de mobiliteit in de regio heeft dit ook gevolgen voor onze ambities op 7Poort II, de Fashion Outlet en de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in de gemeente Zevenaar.

Vanwege de druk op ons financieel meerjarenperspectief zal er sprake zijn van een beleidsarm jaar. Binnen het sociaal domein wordt gewerkt vanuit de vastgestelde integrale visie voor het sociaal domein. Met deze duidelijke visie en de verdere vertaling die wordt gezet naar concrete uitvoeringsplannen, inclusief een specifieke visie op de toegang en de samenwerking met de sociale basis wordt een duidelijke koers gezet. Maar door de druk op beschikbare financiële middelen resulteert dit ook binnen het sociaal domein tot bezuinigingsvraagstukken in het licht van de financieel gezonde toekomst.

Door de ontwikkelingen bij de gemeenten om ons heen en omdat de ogen op Zevenaar als mogelijke samenwerking- of fusiepartner zijn gericht is het onderzoek uit 2014, dat was gericht op de herindelingsvarianten van de vier Liemerse gemeenten Westervoort, Duiven, Zevenaar en voormalig Rijnwaarden, herijkt. Het doel hiervan is één ‘gemeenschappelijke’ visie op een toekomstbestendige bestuurlijke organisatie in het gebied van de vier Liemerse gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar. Omstreeks de zomer van 2025 zal er meer duidelijkheid komen over de keuzes in de regio waarna mogelijk bekeken moet gaan worden hoe de reeds genoemde uitdagingen verder vorm kunnen krijgen naast de mogelijke vraagstukken die vanuit de regio gaan volgen.

Deze uitdagingen onderstrepen de complexe opgaven waar onze gemeente mee te maken heeft. We blijven dan ook risico's zorgvuldig monitoren en evalueren om inzicht te krijgen in hun impact op onze financiële positie. Tegelijkertijd blijven we waar het kan werken aan het realiseren van de doelen uit het coalitieakkoord en het collegeprogramma.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen. In het hoofdstuk Financiën vindt u een uitgebreide specificatie van de financiële effecten van deze 1e voortgangsrapportage. Bij de 1e voortgangsrapportage zijn alle effecten boven de € 25.000 in beeld gebracht.

Exploitatie (bedragen x€ 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Meerjarenbegroting 2025-2028	-902	-6.464	-5.445	-6.029
Tot 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Saldo tot de 1e voortgangsrapportage	**-902**	**-6.464**	**-5.445**	**-6.029**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	-83	154	406	604
2. Actualisatie bestaand beleid	-1.805	-555	-488	-415
Totaal 1e voortgangsrapportage	**-1.888**	**-401**	**-82**	**189**
Begrotingssaldo na de 1e voortgangsrapportage	**-2.791**	**-6.865**	**-5.527**	**-5.840**

Toelichting financieel meerjarenbeeld

We zijn dit jaar begonnen met een primitieve begrotingssaldo voor 2025 van € 902.000 negatief. De voorgestelde bijstellingen in deze voortgangsrapportage voor het jaar 2025 komen uit op een nadeel van € 1.888.000. Deze bijstelling wordt gedeeltelijk veroorzaakt door vertragingen in het proces waardoor incidentele (projectmatige) budgetten worden doorgeschoven van 2024 naar 2025 (€ 505.000). Daarnaast vragen wij een verhoging van het budget voor ziekteverzuim (€ 375.000). Verder zijn er overige budgetmutaties (€ 1.200.000). Bijvoorbeeld door prijsstijgingen op het gebied van vastgoed, openbaar groen en buitensport (deels ook BTW-aanpassingen).
Het totaal van de mutaties leidt tot een geactualiseerd begrotingssaldo voor 2025 van € 2.791.000 negatief. Een aantal mutaties werkt structureel door waardoor ook het begrotingsresultaat voor de komende jaren verslechtert. Daarbij merken wij op dat in deze voortgangsrapportage bedragen zijn opgenomen voor 2025 (€ 859.000), waarbij we de structurele effecten doorschuiven naar de integrale afweging in de kadernota 2026.

Zoals gesteld verslechtert het begrotingstekort voor de jaren 2025-2028 verder met deze voortgangsrapportage. De onzekerheden die daar mee gepaard gaan blijven onverminderd.

Wij zijn, samen met u, bezig met het traject Financieel gezonde toekomst, waarvan de resultaten worden gepresenteerd bij de kadernota 2026-2029. Dit om te komen tot een structureel sluitende begroting.

Mutaties met een financieel effect van € 100.000 of meer:

Hieronder vindt u een tabel waarin de mutaties met een budgettair effect op de begroting van meer dan € 100.000 worden gepresenteerd. Daarna worden deze mutaties toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Mutatie omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Overzicht van de mutaties >= € 100.000				
1. Autonome ontwikkelingen	-43	154	406	604
Algemene uitkering - decembercirculaire 2024	156 V	147 V	339 V	470 V
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	-75 N	1.407 V	1.467 V	1.534 V
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024 hervormingsagenda jeugd	0 V	-1.400 N	-1.400 N	-1.400 N
Budgetmutatie dienstverleningsovereenkomst (DVO) Sportbedrijf	-124 N	0 V	0 V	0 V
2. Actualisatie bestaand beleid	-1.752	-483	-483	-394
Actualisatie budget vastgoed	-232 N	-232 N	-232 N	-232 N
Actualisatie budgetten openbaar groen en buitensport	-401 N	-67 N	-67 N	-67 N
Actualisatie fasering vrijval reserve kapitaallasten	-195 N	-14 N	-14 N	-95 N
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	134 V	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie Dividenduitkering Ataro BV	-130 N	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte en vervanging	-375 N	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie Minimabeleid - collectieve zorgverzekering	100 V	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie project sportpark Hengelder	-100 N	0 V	0 V	0 V
Budgetmutatie versterking bibliotheekwerk	-133 N	0 V	0 V	0 V
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatie in ontwikkeling	-170 N	-170 N	-170 N	0 V
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	-100 N	0 V	0 V	0 V
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	-150 N	0 V	0 V	0 V

(V = Voordeel; N = Nadeel)

Toelichting bij de mutaties met een financieel effect van € 100.000 of meer:

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - decembercirculaire 2024 *€ 156.000* V
In RIB 2024-484 informeerden wij u over de gevolgen van de decembercirculaire 2024 voor de gemeente Zevenaar. De decembercirculaire is nu verwerkt. Voor Zevenaar betekent dit per saldo een verhoging van de inkomsten vanaf 2025 met € 156.000 oplopend tot € 602.000 in 2029.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2024 *€ 75.000 N*
In RIB 2024-461 informeerden wij u over de gevolgen van de septembercirculaire 2024 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutatie hierin is het vervallen van de aanvullende besparing op de jeugdzorg uit het coalitieakkoord Rutte IV van € 1.400.000 voor Zevenaar. Met deze mutatie was in de begroting al rekening gehouden middels een stelpost waardoor het effect budgettair neutraal is verwerkt.

Budgetmutatie dienstverleningsovereenkomst (DVO) Sportbedrijf *€ 124.000 N*
In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is geconstateerd dat de dienstverleningsovereenkomsten met Ataro niet kostendekkend is. Er is afgesproken dit te corrigeren. Voorgesteld wordt voor 2025 een bedrag van € 124.000 beschikbaar te stellen. De structurele effecten worden, vanwege de integrale afweging, in de kadernota 2026-2029 opgenomen.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budget vastgoed *€ 232.000 N*
Door een wijziging in de regels met betrekking tot BTW bij sportaccommodaties kan deze niet meer worden gecompenseerd. Dit betekent een structureel nadeel van € 58.000. Daarnaast wordt voorgesteld het budget voor elektriciteit te verhogen met € 148.000. Daarnaast vragen wij het budget voor Kulturhus De Brede Blik te verhogen met € 26.000 door hogere schoonmaak- en onderhoudskosten.

Actualisatie budgetten openbaar groen en buitensport *€ 401.000 N*
De bestekken voor groenonderhoud worden geconfronteerd met een prijsindexering van 6,5%. Dit betekent een kostenstijging van € 153.000.
Voor het groen-, bermen- en bomenonderhoud in de gemeente Zevenaar zijn meerdere contracten afgesloten met verschillende aannemers. Toezichthouders en directievoerders begeleiden deze contracten. Bij het opstellen van de begroting worden normaal gesproken VAT-kosten (Voorbereiding, Advies, Toezicht en directievoering) meegenomen, maar dit is bij de huidige contracten niet gebeurd. Hierdoor is er onvoldoende capaciteit binnen de vaste formatie om al het toezicht en de directievoering uit te voeren, waardoor externe inhuur nodig is. De kosten hiervan bedragen €150.000 in 2025. Eén aannemer vraagt bovendien buitensporig veel aandacht om de afgesproken kwaliteit en kwantiteit te waarborgen.
Voor het opstellen van een meerjarig onderhoudsplan voor de buitensportaccommodaties vragen wij een incidenteel budget van € 32.000. Daarnaast is gebleken dat wij BTW-plichtig zijn voor de onderhoudsbijdrage voor de sportterreinen aan Ataro. Dit leidt tot een incidenteel nadeel van € 401.000 in 2025 en een structurele kostenstijging van € 67.000.

Actualisatie fasering vrijval reserve kapitaallasten *€ 195.000 N*
De meeste investeringen die in deze voortgangsrapportage worden gefaseerd, worden gedekt uit specifieke bestemmingsreserves voor kapitaallasten. De voordelen op de verschillende programma's door het vervallen van kapitaallasten worden gecompenseerd door een nadeel, omdat ook de onttrekking uit de bestemmingsreserve vervalt. Dit leidt over de verschillende programma's tot een nadeel van € 195.000. Per saldo zijn de reservemutaties en de afschrijvingslasten van de gefaseerde investeringen budgettair neutraal.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens *€ 134.000 V*
We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. Door uitstel (fasering) van investeringen ontstaat een voordeel op de afschrijvingslasten in 2025 van € 134.000.

Budgetmutatie Dividenduitkering Ataro BV *€ 130.000 N*

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is afgesproken dat Ataro BV jaarlijks een bedrag van ten minste €100.000 als dividend uitkeert. Eventuele winsten uitkomend boven dit bedrag mag Ataro inzetten ter versterking van haar eigen vermogen, met een maximaal bedrag van € 450.000. In de begroting is rekening gehouden met een dividenduitkering van € 230.000. Gebaseerd op de uitkeringen de afgelopen jaren is het in de begroting opgenomen bedrag te hoog. Het nadeel bedraagt € 130.000. De structurele effecten worden, vanwege de integrale afweging, meegenomen in de kadernota 2026-2029.

Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte en vervanging *€ 375.000 N*

Op dit moment stijgt het ziekteverzuim en melden we een percentage van bijna 8% (2024: 7,88% - 2023: 6,12%.). We zien met name een aantal langdurige arbeidsongeschiktheidssituaties, waarvoor langdurige vervanging noodzakelijk is. Ook van invloed op het vervangingsbudget is het aantal ouderschaps- en zwangerschapsverloven. Het aantal verloven is toegenomen door de verjonging van de organisatie. De raming van het budget is in de primitieve begroting al enkele jaren € 290.000. Als we kijken naar de afgesloten inhuurcontracten wegens vervanging, zitten we nu op een overschrijding van € 125.000. Naast het bijstellen van het budget, zetten we in op maatregelen om ziekteverzuim te verlagen. Zo intensiveren we in samenwerking met de bedrijfsarts verzuimbegeleiding. Over geheel 2025 bezien houden we rekening met een nadeel van € 375.000.

Budgetmutatie Minimabeleid - collectieve zorgverzekering *€ 100.000 V*

Via de raadsinformatiebrief van 24 september 2024 bent u geïnformeerd over de wijzigingen in de collectieve zorgverzekering. De wijzigingen resulteren in een verwachte besparing van € 100.000 voor 2025. Deze besparing is nu voor 2025 opgenomen. In 2025 onderzoeken we een mogelijk alternatief voor de collectieve zorgverzekering, waardoor het vooralsnog om een incidentele besparing gaat.

Budgetmutatie project sportpark Hengelder *€ 100.000 N*

Voor het jaar 2025 zijn incidentele middelen (€ 100.000) nodig vanwege voortgang van het project sportpark Hengelder (projectleiding / advieskosten).

Budgetmutatie versterking bibliotheekwerk *€ 133.000 N*

Het Rijk stelt via de algemene uitkering (Doeluitkering - septembercirculaire 2024) voor 2025 en 2026 extra middelen beschikbaar voor versterking bibliotheekwerk (€ 133.000). De inzet van deze middelen is conform het jaarplan en prestatieafspraken 2025 t.a.v. de bibliotheek (onderdeel van 'Kunstwerk'). Een klein deel wordt gebruikt voor het opstellen van het bibliotheekbeleid dat vanaf 1 juli 2026 wettelijk verplicht is. Voor de jaren 2026 e.v. nemen wij een voorstel voor extra middelen op in de op te stellen kadernota 2026-2029.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatie in ontwikkeling *€ 170.000 N*

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u budget beschikbaar gesteld voor de organisatieontwikkeling. In 2024 zijn kosten gemaakt voor de werving en selectie van de domein- en teammanagers. Eind 2024 was een bedrag van € 510.000 nog niet besteed. Dit is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling in 2025, 2026 en 2027, onder meer de verdere detaillering van structuren en processen. We vragen de restantbedragen nu opnieuw aan, hetgeen leidt tot nadelen in 2025-2026-2027 van € 170.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording *€ 100.000 N*

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject lange tijd onduidelijk was en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2024 niet nodig geweest. In 2025 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen van de accountant aan de slag te gaan. Een nadeel in 2025 van € 100.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening *€ 150.000 N*

Voor 2024 was er een budget van € 188.000 beschikbaar voor het uitbreiden van de online dienstverlening. Onder andere door uitstel van de invoering van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WEMBV) naar 1 januari 2026, is een groot deel van het budget niet uitgegeven. Hierdoor is bij de jaarrekening 2024 een bedrag van € 150.000 vrijgevallen. In 2025 is inmiddels gestart met de werkzaamheden rond de invoering van de WEMBV. Daarnaast is in 2024 gestart met het maken van klantreizen om processen inwonergerichter te maken en met het laten onderzoeken van onze websites & apps op digitale

toegankelijkheid. Deze activiteiten worden in 2025 voortgezet. Wij vragen om hiervoor weer een bedrag van € 150.000 beschikbaar te stellen. Een éénmalig nadeel in 2025 van € 150.000.

LEESWIJZER

Inleiding
Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de meerjarenbegroting 2025-2028.
Bij de programmaonderdelen zijn vaste, bij iedere P&C document terugkerende teksten weergegeven met een grijze achtergrond. Met deze achtergrond in de programma's van de P&C-documenten willen wij het onderscheid aangeven tussen vaste, ongewijzigde teksten en nieuwe, gewijzigde teksten.

Naast de papieren versie wordt deze voortgangsrapportage ook digitaal gepubliceerd. Door de mogelijkheden van het internet kunnen wij meer informatie op een eenvoudigere manier beschikbaar stellen. Via de menustructuur kiest u welke informatie u tot u neemt en hoeft u niet eerst het boekwerk door te bladeren. De opbouw van de (online) voortgangsrapportage is als volgt:

- Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

- Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? en Wat kost het?
Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de resultaten binnen dit programma. Achter de resultaat presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). De groene activiteiten worden niet toegelicht met een stand van zaken.
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

- Financiën

Voor een overzicht van alle financiële mutaties verwijzen wij naar het overzicht 'financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage'. Dit overzicht geeft een totaalbeeld van alle mutaties inclusief de toelichting. De toelichting op de financiële mutaties is een toelichting op gesaldeerde (netto) bedragen, dat wil zeggen de baten en lasten samengeteld. Dit geldt voor de toelichting in de programma's en bij het overzicht "financiële mutaties" achterin deze rapportage.

Vanwege afronding op € 1.000 kunnen afrondingsverschillen ontstaan in de (sub)totalen van financiële tabellen.

PROGRAMMA'S

0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Ontwikkelingen

Bestuurlijke samenwerking

Uw raad heeft aan de provincie gevraagd om het onderzoeksrapport "Herindelingsvarianten in de Liemers" uit 2014 te herijken. Dit gelet op alle ontwikkelingen en omdat de ogen op Zevenaar als mogelijke samenwerking- of fusiepartner zijn gericht. Het onderzoek uit 2014 was gericht op de herindelingsvarianten van de vier Liemerse gemeenten Westervoort, Duiven, Zevenaar en voormalig Rijnwaarden. Doesburg wordt nu ook meegenomen in het onderzoek. De herijking van dit rapport wordt uitgevoerd door & Van de Laar. Het doel hiervan is één 'gemeenschappelijke' visie op een toekomstbestendige bestuurlijke organisatie in het gebied van de vier Liemerse gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar.

Organisatie in ontwikkeling

In 2025 werken we verder aan de organisatie in ontwikkeling en bouwen we aan een organisatie die goed in staat is om toekomstige taken, voortkomend uit veranderende eisen, politieke beslissingen of organisatorische overwegingen, effectief te organiseren. Het werken in verschillende domeinen en daarbij horende teams helpt mee om de aansturing en beheersing effectiever en efficiënter te maken en om onze strategische slagkracht te vergroten. Daarnaast leggen we de focus op de detaillering van structuren, processen en regelingen zodat het aansluit bij de nieuwe organisatiestructuur. Naast de structuurinrichting van onze organisatie vinden we het belangrijk om aandacht te geven aan het onderling samenwerken. Hier maken we gaandeweg 2025 concreet door invulling te geven aan het Programma Organisatie in Ontwikkeling.

Digitalisering

Onze inwoners en bedrijven bieden wij de gelegenheid zoveel mogelijk digitaal, online te kunnen regelen. Betrouwbaarheid en veiligheid staan daarbij voorop. Voor wie dit lastig is, blijft persoonlijk contact uiteraard mogelijk. Binnen de organisatie voeren we in 2025 verdere digitale ontwikkelingen door. Wij zien in verbeteren met ICT mede de oplossing voor verandervraagstukken die op ons afkomen. Dan gaat het bijvoorbeeld over het centraal organiseren van het functioneel (applicatie)beheer waarmee we in voorbereiding bezig zijn.
Door steeds meer digitale technologieën te gebruiken zijn we in staat om processen, diensten en producten voor onze inwoners en bedrijven te verbeteren. Zo wordt in de organisatie vaker gebruik gemaakt van kwantitatieve en kwalitatieve data om strategische en operationele beslissingen te onderbouwen en te optimaliseren. Zo is er bijvoorbeeld meer inzicht door middel van dashboarding meer grip verkregen datavraagstukken bij schuldhulpverlening en meldingen openbare ruimte.
Ook hebben we in het eerste kwartaal de productiviteits- en samenwerkingssoftware van Microsoft ingevoerd. Concreet resultaat is dat de organisatie in het eerste kwartaal 2025 is gaan werken met de Microsoft 365 omgeving. Zo maken tools als Teams, SharePoint en OneDrive verdere samenwerking (aan documenten) mogelijk en zal communiceren via chat en videovergaderingen toe gaan nemen. Wij zetten daarbij ook de komende periode nadrukkelijk in op gebruikersadoptie. Dit zorgt ervoor dat dit nieuwe systeem daadwerkelijk wordt omarmd en effectief binnen de organisatie wordt gebruikt.

Toekomstbestendige regionale ICT-dienst (RID)

In 2024 hebben de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten de I&A-visie en -strategie vastgesteld. De uitvoering is gestart met de zogenoemde minimumvariant als uitgangspunt. We werken aan een toekomstbestendige en robuuste ICT-samenwerking, waarbij zowel bij de RID als bij de gemeenten stappen worden gezet in het professionaliseren van de IT/IV-organisatie.
Samen met de gemeenten Duiven en Westervoort zijn in het eerste kwartaal 2025 drie informatiemanagers geworven om de drie domeinen te ondersteunen bij complexere informatievraagstukken. De RID heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt in het op orde krijgen van het functiehuis en heeft inhuur vervangen door vaste medewerkers.

De raad heeft de opdracht gegeven om de speerpunten nader uit te werken in prestatie-indicatoren. Hiermee kunnen de gemeenten richting geven aan de prioriteiten van de RID en hebben zij een objectieve manier om de prestaties te meten en te evalueren. Daarnaast geven wij via een Raadsinformatiebrief een overzicht van de inverdieneffecten die de investering in de RID zal opleveren en al heeft opgeleverd.

Juridische zaken
Op 11 juni a.s. staan (voorlopig) de zittingen gepland bij de Raad van State over procedures die verband houden met de raadsenquête.

Beleidskaders
- Visie op dienstverlening 2024-2028
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL
- Collegeprogramma 2022-2026 (2022)
- Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) 2023
- Verordening controle financieel beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) 2023
- Nota Verbonden partijen
- Nota reserves en voorzieningen 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2022
- Beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen 2023
- Nota garantiebeleid 2023
- Normen- en toetsingskader 2023
- Verordening Rekenkamer 2023
- Verordening op de raadscommissies (3e wijziging, 2023)
- Datastrategie 2023-2025
- I&A-visie en -strategie 2023-2025 "Beter samen"

WAT WILLEN WE?

0. Bestuur en ondersteuning

Wij stellen in ons handelen goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties centraal. We willen meer gebruik maken van digitalisering om dienstverlening te verbeteren en zetten daarbij ook in op het versimpelen en digitaal toegankelijk maken van onze dienstverlening. We nemen onze inwoners serieus en betrekken hen actief bij het maken van ons beleid en de uitvoering.

Door vanuit respect, gelijkwaardigheid en transparantie te denken en te doen, zorgen we voor een goede basis voor de organisatie van morgen. We werken daarom ook aan strategisch personeelsbeleid.

De financiën van onze gemeente zijn op orde en dat willen we zo houden.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026		
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022e.v.		
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026		
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2024		
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend		

0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend	
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2024	
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026	
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024	
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026	
0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025	
0.4.8 Wij verbeteren het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025	
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027	
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026	
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026	

0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen

0.2.1 Wij coördineren participatie — 2023-2024

Participatie gaat over op welke manieren inwoners mogen meedenken en meepraten over onderwerpen en beleid in de gemeente. Participatie is een belangrijk thema voor onze bestuursperiode. Participatie is een rode draad in het coalitieakkoord en in dit collegeprogramma, maar ook onderwerp op de raadsagenda. In verschillende resultaten in dit collegeprogramma is participatie concreet benoemd, onder andere bij energietransitie (7.2.1), ruimtelijke plannen en wonen (8.2.3), invoering van de omgevingswet (8.2.2) en openbare ruimte (5.6.5 en 8.2.3).
Wij brengen de verschillende initiatieven op het gebied van participatie samen in een uniforme werkwijze door hiervoor een programma participatie in te richten. We stellen hiervoor een toolbox samen. De middelen en methodes uit deze toolbox helpen medewerkers en inwoners om op een effectieve manier participatie in te zetten. We stellen een tijdelijke programmamanager aan om dit te realiseren.

	Status 2024	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Er zijn gesprekken gevoerd om een duidelijke taakstelling voor de programmamanager participatie te krijgen. Er is een vacature opgesteld in samenspraak met sociaal beleid. Momenteel loopt de werving.

Voorstel raad
We komen in het eerste halfjaar van 2025 met een concreet voorstel om participatie structureel te verankeren in onze organisatie. De nadruk komt te liggen op de samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dit omvat duidelijke richtlijnen over hoe en wanneer inwoners worden betrokken bij beleidsprocessen, met als doel participatie een vast onderdeel te maken van onze werkwijze.

0.3 Optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel

0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur — Doorlopend

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen richt zich op verschillende dimensies. In de eerste plaats raakt dit het functioneren van de raad zelf. Daarnaast gaat het om de betrekkingen tussen het college en de raad. Verder is er het samenspel tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie en tenslotte het samenspel met de samenleving. Van belang is dat men op een respectvolle manier met elkaar omgaat met ruimte voor eenieders mening en standpunt. Het debat wordt op een goede

en toegankelijke manier gevoerd, het besluitvormingsproces is helder en duidelijk en men gunt elkaar een succes.

Raad en college moeten vanuit een duidelijke taakverdeling werken met een heldere rolverdeling in termen van opdrachtgever- en opdrachtnemersrol. Het college ondersteunt de raad bij het nemen van uitvoerbare besluiten en voert deze besluiten uit. Rolzuiverheid, verantwoording, evalueren en leren moeten structureel onderdeel zijn van het samenspel tussen raad en college.

De ambtelijke organisatie ondersteunt het college (en de raad) vanuit een integrale werkwijze en fungeert als antennefunctie voor het bestuur. Zij informeert het bestuur over belangrijke opgaven en urgente ontwikkelingen in de samenleving. In de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie hebben we de uitdaging om onze organisatie hierop nog beter in te richten en onze medewerkers daarvoor de goede uitrusting te geven.

Voor een goed samenspel met de samenleving is het van belang om samen op te trekken en zuiver te zijn over rolverdeling, taken en verantwoordelijkheden. Rond concrete maatschappelijke opgaven organiseren we samenwerking en bundelen we de krachten. Participatie vormt een rode draad in de aanpak van de ambities uit dit collegeprogramma.

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen is een proces van lange adem. Een allesomvattende aanpak is er eigenlijk niet. De bereidheid om te willen veranderen en het inzicht in de mogelijkheden en kansen om elkaar te versterken en te helpen, zijn de eerste stappen naar een verbeterde samenwerking. In de raadagenda wordt de verdere aanpak uitgewerkt.

	Status 2024	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De raad, ambtelijke organisatie en het college blijven gezamenlijk werken aan de verbetering van bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen. De ingezette weg op de politieke beeldvorming en de bijpassende vergadersystematiek worden doorgezet. Deze beeldvorming biedt de ruimte om verschillende perspectieven met elkaar uit te wisselen en mogelijk ook inzichten uit de samenleving op te halen. De beeldvormende vergadering wordt door meer dialoog in plaats van eenzijdig zenden een effectieve manier om ook participatie toe te kunnen passen. Vergaderingen worden opgenomen en uitgezonden, waardoor het mogelijk is om vergaderingen vanuit andere locaties dan de raadzaal live te volgen of op een later moment terug te kijken.
De stappen en ontwikkelingen op het vlak van organisatie- en bestuurscultuur maken het mogelijk om in gezamenlijkheid te spreken over onder andere gemeentelijke herindeling en toekomstbestendige financiën.

Voorstel raad
De raad, college en ambtelijke organisatie blijven gezamenlijk werken aan de ontwikkeling van een betere organisatie- en bestuurscultuur.

0.4 Verbeteren van de bedrijfsvoering (betere sturing en beheersing van processen) als ondersteuning aan het realiseren van taken en doelen van de gemeente

0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing — Doorlopend

Een goede interne beheersing is de basis voor een transparante en betrouwbare gemeente, die zijn doelstelling weet te realiseren en verantwoord omgaat met de middelen die zij beheert. We willen een (digitaal) toegankelijke, betrouwbare organisatie zijn waarbij veiligheid en zorg voor onze inwoners voorop staat. Om dit te kunnen realiseren moet de interne beheersing van onze bedrijfsvoeringsprocessen op orde

zijn.

Wij zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de risico's en moeten daar adequate maatregelen voor inrichten. Hiervoor is concernbreed aandacht, ook waar het gaat om de beschikbare capaciteit om de uitvoering van de bestuurlijke ambities te realiseren vanuit alle domeinen (fysiek, sociaal en bedrijfsvoering). Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het behalen van de doelen in het coalitieakkoord en dit collegeprogramma.

Wij leggen verantwoording af aan de raad over de kwaliteit van de interne beheersing in de paragraaf bedrijfsvoering van de documenten uit de planning en controlcyclus. Daar gaan we in op de kwaliteit van de interne beheersing met specifieke aandacht voor onderwerpen als rechtmatigheid, privacy en informatieveiligheid. Met name ook de verwachte toename van het aantal cyberincidenten de komende jaren, vereist dat cybersecurity integraal onderdeel moet zijn binnen onze processen. We blijven dan ook investeren in het veilig inrichten van onze bedrijfsvoeringsprocessen en zorgen voor bewustwording bij onze medewerkers.

Ter ondersteuning hiervan starten we met de doorontwikkeling van meetlatten en (beleids)indicatoren om de effectiviteit van beleid beter te kunnen meten.

	Status 2024	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

In 2025 geven wij verder vorm aan de organisatieverbetering. In 2024 zijn belangrijke stappen gezet om de structuur van de nieuwe organisatie vorm te geven. Zoals opgenomen in de managementletter van de accountant en de reactie daarop van het college zullen wij in 2025 weer stappen zetten. Dat de aandacht in 2025 in eerste instantie uit gaat naar het traject financieel gezonde toekomst, zal mogelijk leiden tot vertraging in de te zetten stappen.

Voorstel raad
Wij ondernemen diverse stappen om verder in control te komen. Aandacht voor het voor een financieel gezonde toekomst geeft mogelijk vertraging in het realiseren van verbeteringen.

0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid 2023-2024

Het uitgangspunt hierbij is dat er aansluiting is op de visie en missie van de organisatie. Het doel van het strategisch personeelsbeleid is om ondersteunend te zijn aan het realiseren van doelstellingen (beleidsmatig en organisatorisch) door adequate inzet van personeel en organisatie. Het stapsgewijs toewerken naar een vernieuwd strategisch personeelsbeleid stelt ons in staat om in te spelen op veranderingen in de toekomst. Na de herindeling in 2018 zijn we vooral bezig geweest met consolideren en de basis van de organisatie op orde brengen. We willen nu meer gaan kijken naar veranderingen in de samenleving, maatschappelijke opgaven, nieuwe taken en de arbeidsmarkt. We brengen op basis daarvan kansen en uitdagingen in beeld.

Door dit anticiperend inzicht kunnen we tijdig interventies in gang zetten om de organisatie wendbaar te houden. Bijvoorbeeld door:

- Arbeidsmarktcommunicatie.
- Doorontwikkeling van de Zevenaar Academie.
- Beleid voor duurzame inzetbaarheid.
- Verhogen van digitale vaardigheden.
- Datagedreven werken.
- Digitalisering, automatisering en robotisering.
- Aanpassing van arbeidsvoorwaarden.
- Aansluiting beschikbare formatie t.o.v. uitvoeringsvraag borgen (m.n. binnen fysiek en sociaal domein).

Een onderdeel van het strategisch personeelsbeleid is het opmaken van een strategische personeelsplanning. Op basis van de opgedane inzichten inventariseren we welke competenties noodzakelijk zijn om de

doelstellingen en ambities van bestuur en organisatie te realiseren. We brengen kwantitatief en kwalitatief in beeld wat de huidige situatie is en waar we naar toe willen groeien. Wij houden daarbij rekening met de te verwachten competenties als gevolg van de ambities zoals deze in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Wij sturen op het (verplicht) ontwikkelen en bijhouden van (dienstverlenings)competenties, schriftelijke en mondelinge communicatie en vakinhoudelijke kennis en competenties.

	Status 2024	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Wij starten met de kwalitatieve analyse van ons personeelsbestand zodra de detailinrichting van de domeinplannen is afgerond. Op basis van de daarin gestelde ambities kunnen we de kwalitatieve personeelsplanning verder uitwerken. We onderzoeken in hoeverre de benodigde kennis en competenties aanwezig zijn om onze organisatie wendbaar en toekomstbestendig te houden. Wendbaarheid vereist immers continue alertheid op nieuwe ontwikkelingen en een permanente aanscherping en actueel houden van onze vakinhoudelijke kennis en vaardigheden.

Dit vraagt niet alleen om vakinhoudelijke bijscholing, maar ook om het stimuleren van leer- en ontwikkelvaardigheden, nieuwsgierigheid en aanpassingsvermogen bij onze medewerkers. We verwachten dan ook een investering in professionele en persoonlijke ontwikkeling. Om dit te faciliteren, zetten we sterk in op de doorontwikkeling van de Zevenaar Academie. Deze wordt uitgebreid met specifieke vakinhoudelijke trainingen, gericht op het vergroten van expertise en het versterken van de professionele vaardigheden van onze medewerkers. Door deze gerichte investeringen zorgen we ervoor dat onze organisatie ook in de toekomst adequaat en slagvaardig blijft inspelen op maatschappelijke en organisatorische ontwikkelingen.

Voorstel raad
Er wordt op dit moment gewerkt aan de detailinrichting van de domeinen. Op basis van de definitieve domeinplannen/organisatiestructuur vindt de kwalitatieve analyse van ons personeelsbestand plaats.

0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening 2022-2025

Inwoners moeten zoveel mogelijk zaken digitaal, online kunnen regelen. Betrouwbaarheid en veiligheid staan daarbij voorop. Voor wie dit lastig is, blijft persoonlijk contact mogelijk.
Digitalisering van onze dienstverlening en een efficiënt werkende gemeente vragen om goed georganiseerde informatievoorziening. Maar informatievoorziening is meer dan dat, want het is ook een randvoorwaarde voor het behalen van maatschappelijke doelen. De realisatie van de digitale transformatie van de gemeente Zevenaar gaat gepaard met een goede centraal georganiseerde informatievoorziening op het gebied van het functioneel beheer van de gemeentelijke applicaties.

	Status 2024	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De verdere professionalisering van het functioneel beheer verloopt goed, hoewel niet geheel volgens planning. Dit komt doordat het centraliseren van het functioneel beheer is afgestemd op de verdere inrichting van de organisatie. Dit zorgvuldige proces neemt meer tijd in beslag dan oorspronkelijk ingeschat. Ondertussen worden de activiteiten uit het ontwikkeltraject die wel uitgevoerd kunnen worden, opgepakt.

Voorstel raad
Een belangrijk aspect van de professionalisering is het centraliseren van functioneel beheer binnen de organisatie, wat nu deel uitmaakt van de organisatieontwikkeling. De inrichtingsplannen zullen duidelijkheid verschaffen over deze centralisatie. Met de huidige functioneel beheerders zijn al stappen gezet in de professionalisering, met name op het gebied van procesmatig werken en kennisdeling.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	124.048	118.361	118.969	119.251
Tot de 1e voortgangsrapportage	165	85	85	85
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**124.214**	**118.446**	**119.054**	**119.251**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**421**	**1.954**	**2.206**	**2.404**
Algemene uitkering - decembercirculaire 2024	156	147	339	470
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	325	1.807	1.867	1.934
Dividend Alliander	-60	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**-138**	**-8**	**-8**	**-8**
Budgetmutatie Dividenduitkering Ataro BV	-130	0	0	0
Startersleningen	-8	-8	-8	-8
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**283**	**1.946**	**2.198**	**2.396**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**124.497**	120.392	**121.252**	**121.647**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	28.787	28.644	28.895	27.896
Tot de 1e voortgangsrapportage	155	-66	-66	-66
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**28.942**	**28.578**	**28.830**	**27.831**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**400**	**400**	**400**	**400**
Algemene uitkering - decembercirculaire 2024	0	0	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	400	400	400	400
Dividend Alliander	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**626**	**148**	**160**	**-10**
Actualisatie fasering investering duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	5	5	5
Actualisatie investering hardware	0	-12	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-133	0	0	0
Actualisatie investeringen vastgoed	-21	0	0	0
Budgetmutatie Dividenduitkering Ataro BV	0	0	0	0
Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte en vervanging	375	0	0	0

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatie in ontwikkeling	170	170	170	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	150	0	0	0
Startersleningen	-15	-15	-15	-15
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**1.026**	**548**	**560**	**390**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**29.968**	**29.126**	**29.389**	**28.221**
Saldo voor bestemming	**94.529**	**91.265**	**91.863**	**93.426**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	451	462	450	358
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	379	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-117	-26	-14	-95
Totaal onttrekkingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutaties reserves	**713**	**436**	**436**	**262**
Saldo na bestemming	**95.242**	**91.701**	**92.298**	**93.689**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Algemene uitkering - decembercirculaire 2024	**156**	**147**	**339**	**470**

In RIB 2024-484 informeerden wij u over de gevolgen van de decembercirculaire 2024 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutatie is de correctie van de volumegroei bbp (bruto binnenlands product) welke niet was meegenomen in de septembercirculaire 2024. Daarnaast is nog een aantal maatstaven aangepast. Voor Zevenaar betekent dit per saldo een verhoging van de inkomsten vanaf 2025 met € 156.000 oplopend tot € 602.000 in 2029.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	**-75**	**1.407**	**1.467**	**1.534**

In RIB 2024-461 informeerden wij u over de gevolgen van de septembercirculaire 2024 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:
*De compensatie voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2025 bedraagt € 400.000. De stijging bestaat uit zowel een stijging van de lonen als een stijging van de kosten. Dit bedrag zetten wij apart om de budgetten te verhogen.
*Het Rijk heeft haar ramingen van de groei van de bevolking en economie verlaagd. Hierdoor komen hiervoor minder middelen beschikbaar. Dit is oplopend vanaf 2025 een lager bedrag van € 36.000 tot € 458.000 lager in 2029.
*In het coalitieakkoord Rutte IV was een aanvullende besparing op Jeugdzorg opgenomen die opliep naar structureel € 511 miljoen vanaf 2027. Het kabinet Schoof laat de besparing vanaf 2026 structureel vervallen. Om die reden wordt in 2026 € 500 miljoen en vanaf 2027 € 511 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Zevenaar gaat het om een bedrag van ongeveer € 1.400.000 per jaar vanaf 2026.
*Tenslotte is ook het begrotingsjaar 2029 toegevoegd aan de berekening van de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect in 2029 van € 937.000.

Per saldo een verlaging van de inkomsten in 2025 met € 75.000 en vanaf 2026 een verhoging van de inkomsten met € 1.407.000 oplopend tot € 2.461.000 in 2029.

Dividend Alliander	**-60**	**0**	**0**	**0**

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 april 2025 is het voorstel tot uitkering van het reguliere dividend over het boekjaar 2024 van € 95,8 miljoen (2023: € 120,3 miljoen) ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd.
Voor Zevenaar betekent dit een lagere dividenduitkering dan begroot en een vooralsnog eenmalig nadeel in 2025 van € 60.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering investering duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**0**	**-5**	**-5**	**-5**

In de meerjarenbegroting 2024-2028 is investeringsbudget opgenomen voor duurzaamheidsmaatregelen van de eigen organisatie. Dit budget is in 2024 niet volledig gebruikt waardoor de afschrijvingslast 2025 vrijvalt. Daarnaast hevelen wij met deze wijziging € 62.000 over naar het investeringsbudget Bloemenkamp: vernieuwen rioolstelsel. Dit budget bedraagt hierdoor nu in totaal € 2.078.000. Ook hevelen wij € 38.000 over naar het investeringsbudget aanbrengen zonnepanelen brandweerkazerne. Dit budget bedraagt hierdoor in totaal € 38.000. Tenslotte hevelen wij € 58.000 investeringsbudget over voor vervanging zonnepanelen/warmtepomp gemeentewerf Zevenaar. Dit budget bedraag hierdoor € 58.000. Per saldo levert deze mutatie een voordeel in de afschrijvingslasten op in 2025 van € 23.000 eenmalig en € 5.000 structureel vanaf 2026.

Actualisatie investering hardware	**0**	**12**	**0**	**0**

De investering in de hardware (laptops) voor raadsleden met het investeringsbedrag van € 47.300 verschuiven we van 2025 naar 2026.
Tegenover de afschrijvingslasten staat de inzet van de reserve afschrijvingslasten. Derhalve geen effect op het resultaat.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**133**	**0**	**0**	**0**

We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 in programma 0 van: € 133.000, programma 2: € 30.000, programma 7: € 11.000.

Actualisatie investeringen vastgoed	**21**	**0**	**0**	**0**

We hebben de gerelateerde investeringsbudgetten van vastgoed nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit betreft de bouwkosten voor de inrichting van Raadhuisplein 1D. Het werk is december 2024 in opdracht gegeven, na ontvangst van de omgevingsvergunningen. De verwachte opleverdatum is eind maart 2025. Daarnaast de verduurzaming van de brandweerkazerne in afwachting van het aanbrengen van zonnepanelen. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 21.000 in programma 0.

Budgetmutatie Dividenduitkering Ataro BV	**-130**	**0**	**0**	**0**

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is afgesproken dat Ataro BV jaarlijks een bedrag van ten minste €100.000 als dividend uitkeert. Eventuele winsten uitkomend boven dit bedrag mag Ataro inzetten ter versterking van haar eigen vermogen, met een maximaal bedrag van € 450.000. In de begroting is rekening gehouden met een dividenduitkering van € 230.000. Gebaseerd op de uitkeringen de afgelopen jaren, waaronder € 101.000 ten behoeve van het jaar 2023, is het in de begroting opgenomen bedrag te hoog. Het nadeel bedraagt € 130.000. De structurele effecten worden, vanwege de integrale afweging, meegenomen in de kadernota 2026-2029.

Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte en vervanging	**-375**	**0**	**0**	**0**

Op dit moment stijgt het ziekteverzuim en melden we een percentage van bijna 8% (2024: 7,88% - 2023: 6,12%.). We zien met name een aantal langdurige arbeidsongeschiktheidssituaties, waarvoor langdurige vervanging noodzakelijk is. Ook van invloed op het vervangingsbudget is het aantal ouderschaps- en zwangerschapsverloven. Het aantal verloven is toegenomen door de verjonging van de organisatie. De raming van het budget is in de primitieve begroting al enkele jaren € 290.000. Als we kijken naar de afgesloten inhuurcontracten wegens vervanging, zitten we nu op een overschrijding van € 125.000. Naast het bijstellen van het budget, zetten we in op maatregelen om ziekteverzuim te verlagen. Zo intensiveren we in samenwerking met de bedrijfsarts verzuimbegeleiding. Over geheel 2025 bezien houden we rekening met een nadeel van € 375.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatie in ontwikkeling	**-170**	**-170**	**-170**	**0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u budget beschikbaar gesteld voor de organisatieontwikkeling. In 2024 zijn kosten gemaakt voor de werving en selectie van de domein- en teammanagers. Eind 2024 was een bedrag van € 510.000 nog niet besteed. Dit is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling in 2025, 2026 en 2027, onder meer de verdere detaillering van structuren en processen. We vragen de restantbedragen nu opnieuw aan, hetgeen leidt tot nadelen in 2025-2026-2027 van € 170.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	**-100**	**0**	**0**	**0**

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject lange tijd onduidelijk was en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2024 niet nodig geweest. In 2025 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen van de accountant aan de slag te gaan. Een nadeel in 2025 van € 100.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	**-150**	**0**	**0**	**0**

Voor 2024 was er een budget van € 188.000 beschikbaar voor het uitbreiden van de online dienstverlening. Onder andere door uitstel van de invoering van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WEMBV) naar 1 januari 2026, is een groot deel van het budget niet uitgegeven. Hierdoor is bij de

jaarrekening 2024 een bedrag van € 150.000 vrijgevallen.
In 2025 is inmiddels gestart met de werkzaamheden rond de invoering van de WEMBV. Daarnaast is in 2024 gestart met het maken van klantreizen om processen inwonergerichter te maken en met het laten onderzoeken van onze websites & apps op digitale toegankelijkheid. Deze activiteiten worden in 2025 voortgezet. Wij vragen om hiervoor weer een bedrag van € 150.000 beschikbaar te stellen. Een éénmalig nadeel in 2025 van € 150.000.

Startersleningen	**7**	**7**	**7**	**7**

De gemeente Zevenaar verstrekt steeds meer startersleningen. Dit is positief voor de mensen die starten op de koopwoningmarkt. Echter door dit succes stijgen de rentelasten en -baten en stijgt de variabele beheersvergoeding over het saldo van de uitstaande leningen. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Een structureel nadeel vanaf 2025 van € 27.000.

Totaal mutaties	**-743**	**1.398**	**1.638**	**2.006**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie fasering vrijval reserve kapitaallasten	**-77**	**-14**	**-14**	**-95**

In deze voortgangsrapportage worden investeringen gefaseerd. Met dit journaal corrigeren we ook de vrijval van de reserve kapitaallasten behorende bij deze investeringen. Dit journaal raakt meerdere programma's. Per saldo zijn de reserve mutaties en de afschrijvingslasten van de gefaseerde investeringen budgettair neutraal.

Actualisatie investering hardware	**0**	**-12**	**0**	**0**

De investering in de hardware (laptops) voor raadsleden met het investeringsbedrag van € 47.300 verschuiven we van 2025 naar 2026.
Tegenover de afschrijvingslasten staat de inzet van de reserve afschrijvingslasten. Derhalve geen effect op het resultaat.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**-40**	**0**	**0**	**0**

We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 in programma 0 van: € 133.000, programma 2: € 30.000, programma 7: € 11.000.

Totaal reservemutaties	**-117**	**-26**	**-14**	**-95**

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Ontwikkelingen

Schietincident Pannerden en Zevenaar

In de nacht van 14 februari zijn we opgeschrikt door meerder schietincidenten in onze gemeente. De burgemeester heeft twee woningen in onze gemeente direct gesloten voor twee weken om de veiligheid en leefbaarheid in de buurt te herstellen. Op 28 februari is de sluiting op advies van politie met 3 maanden verlengd.

Als gemeente zijn we in het kader van zorgplicht verantwoordelijk voor tijdelijke huisvesting van de (op dat moment ingeschreven) bewoners waarvan de woning is gesloten. Hiertoe hebben we als gemeente inmiddels opvangkosten gemaakt.

Aanpak recreatiepark

In januari hebben meerdere zaken gediend bij de bestuursrechter tussen de gemeente en het recreatiepark Rhederlaagse Meren. We zijn teleurgesteld over de uitspraak en het feit dat we niet op alle punten in het gelijk zijn gesteld. Het is duidelijk dat er veel speelt op het park, wat de rechter ook heeft benadrukt. Daarnaast erkent de rechter dat wij terecht hebben ingegrepen tegen deze misstanden. De juridische onderbouwing van onze handhavingsaanpak is echter niet volledig juist bevonden. Wij zullen ons daarom beraden op onze handhavingsstrategie.

Subsidie OOV op Orde

In de voorgaande jaren is er hard gewerkt op het thema zorg en veiligheid binnen de gemeente Zevenaar. We willen ons graag blijven doorontwikkelen en daartoe is vanuit veiligheid een subsidie aangevraagd bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV). Dit is een uitvoeringsorgaan van het ministerie van J&V waarbij kennisvergaring en samenwerking binnen het domein veiligheid centraal staat. De subsidie is ontvangen om op het thema zorg en veiligheid de benodigde vervolgstappen te kunnen zetten die benodigd zijn op het gebied van zorg en veiligheid voor de gemeente Zevenaar. Een manier van werken die past bij de schaal van Zevenaar. De samenwerking en gegevensuitwisseling op zorg en veiligheid hiermee formeel is geregeld en dit ook op een veilige manier kan plaatsvinden waarbij de inwoners erop kunnen vertrouwen dat de privacy is gewaarborgd. Dit gaat verder dan het maken van een convenant of samenwerkingsovereenkomst. De uitwerking en randvoorwaarden die benodigd zijn brengen we in beeld en maken daarin de noodzakelijke keuzes voor de gemeente Zevenaar in samenwerking met de benodigde samenwerkingspartners. De subsidie betreft een totaalbedrag van € 75.000,- en moet in 2025 besteed worden.

Beleidskaders

- Integrale Veiligheidsagenda 2023-2026
- Toezicht en handhavingsbeleid 2018-2022

WAT WILLEN WE?

1. Veiligheid

We zetten ons in voor een veilige en leefbare samenleving. Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis, op straat, in het dorp of de stad én in het buitengebied.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026		
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2024		
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022e.v.		

1.1 Bestrijden van ernstige overlast en criminaliteit

1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp 2022-2024

Er kan sprake zijn van ordeverstorend verward gedrag bij bepaalde ziektebeelden, verslavingsproblematiek of andere onderliggende psychosociale problemen. De verbinding tussen zorg en veiligheid is van cruciaal belang voor het integraal bieden van ondersteuning voor kwetsbare inwoners met multiproblematiek en begeleiding naar passende hulp.

We beschrijven onze integrale aanpak op het gebied van preventie en dienstverlening in een lokaal plan kwetsbare inwoners. Dit doen we samen met maatschappelijke partners, ervaringsdeskundigen en (vertegenwoordigers van) inwoners. Lokaal richten we ons op voorzieningen als respijtzorg en tijdelijke opvang. We werken daarbij via de lijn: voorkomen en signaleren – dienstverlening – toezicht en handhaving.

Regionale voorzieningen gelden als vangnet. Veiligheid en handhaving is het sluitstuk van de keten. We werken samen met de politie indien er sprake is van verstoring van de openbare orde en veiligheid, maar ook wanneer er sprake is van zorgvragen die door politie geconstateerd worden. Vanuit deze samenwerking zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening bij huiselijk geweld en overlast gevende personen.

	Status 2024	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Er wordt een dementiescan uitgevoerd zodat we weten welke punten wij nog moeten verbeteren om een dementievriendelijke gemeente te worden.

Voorstel raad
Bij de jaarstukken 2024 is voorgesteld om jaar gereed aan te passen naar 2025.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	133	133	133	133
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**133**	**133**	**133**	**133**

Mutaties 1e voortgangsrapportage

Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage				
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**133**	133	**133**	**133**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	4.841	4.841	4.833	4.839
Tot de 1e voortgangsrapportage	15	15	15	15
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**4.856**	**4.856**	**4.848**	**4.854**

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	**50**	**0**	**0**	**0**
Eerder beschikbaar gesteld budget Rhederlaagse Meren	50	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**50**	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**4.906**	**4.856**	**4.848**	**4.854**
Saldo voor bestemming	**-4.773**	**-4.723**	**-4.715**	**-4.721**

Mutaties reserves

Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028				
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage				
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
Totaal onttrekkingen reserves				
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028				
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage				
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
Totaal toevoegingen reserves				
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming	**-4.773**	**-4.723**	**-4.715**	**-4.721**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Eerder beschikbaar gesteld budget Rhederlaagse Meren	**-50**	**0**	**0**	**0**
Om het project Rhederlaagse Meren uit te kunnen voeren heeft u in 2024 € 50.000 beschikbaar gesteld voor de inzet van extra capaciteit vanuit OOV. Het project is in 2024 veelal gericht geweest op voorbereiding en behandeling van de procedures bij de Rechtbank. Het was niet nodig het budget daarvoor aan te spreken. We vragen het budget nu opnieuw aan om projectleiding te kunnen intensiveren. Een eenmalig nadeel in 2025 van € 50.000.				
Totaal mutaties	**-50**	**0**	**0**	**0**

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Ontwikkelingen

Project ViA15: doortrekken A15 en verbreden A12

De Raad van State heeft op woensdag 2 oktober 2024 het Tracébesluit ViA15 onherroepelijk verklaard. Met deze uitspraak van de rechter komt, na een beroepsprocedure van zeven jaar, een einde aan de onzekerheid over het tracébesluit. Rijkswaterstaat (RWS) is samen met GelreGroen, het consortium, in overleg over het contract. De verwachting is dat in het voorjaar 2025 duidelijkheid komt over de planning. In ieder geval is aangegeven dat het uitgangspunt blijft om als eerste te starten met de A12 en aansluiting Zevenaar Oost.

Vervanging VRI's Doesburgseweg

De huidige VRI's op de kruising Doesburgseweg/Ringbaan/Noordeinde zijn al vier jaar technisch afgeschreven en dringend aan vervanging toe. Uitstel is vanuit oogpunt van veiligheid niet meer acceptabel. Over vervanging van deze voorzieningen hebben wij recent met Rijkswaterstaat een samenwerkingsovereenkomst gesloten. In 2024 hebben we onderzoek gedaan naar de asfaltconstructie. Daaruit bleek dat de gehele asfalttoplaag dringend aan vervanging toe was en dat op sommige plekken ook de wegconstructie verbeterd diende te worden. Volgens planning is in de zomerperiode 2024 de asfalttoplaag vervangen. Medio 2025 gaan we de VRI-armaturen vervangen.

Beleidskaders

- Structuurvisie Zevenaar 2012-2030 (2013)
- Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 (2017)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan 2020
- Beheerplan openbare verlichting (2022)
- Beheerplan straatmeubilair (2022)
- Beheerplan verkeersregelinstallaties (2022)
- Beheerplan wegen en civiele kunstwerken (2022)

WAT WILLEN WE?

2. Verkeer en vervoer

Wij willen dat de gemeente Zevenaar voor elke inwoner en bezoeker goed bereikbaar is. Of je nu wandelt of jezelf met de fiets, auto of het openbaar vervoer verplaatst. Dit moet voor iedereen comfortabel en veilig zijn. Hierbij hebben we oog voor verkeersgedrag, de inrichting van de infrastructuur en het verkeersveiligheidsgevoel van inwoners.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028		
2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030		
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025		

2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026		
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030		
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025		
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028		
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030		
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030		
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026		
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Verbonden Regio	2021-2026		
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2024		

2.1 Optimaliseren van de bereikbaarheid via verkeersveilig infrastructuur

2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen — 2022-2030

Wij benutten elke gelegenheid om de gewenste aanpassingen aan het wegennet in en rondom Babberich en Zevenaar (Witte Kruis) onder de aandacht te brengen bij de provincie en Rijkswaterstaat. Wij zetten in op het stimuleren van verbeteringen en anticiperen hierop. Dit doen we zowel ambtelijk als bestuurlijk. De hiervoor reeds gedane inspanningen in de afgelopen jaren zetten wij voortvarend voort in deze collegeperiode. Daarbij zetten wij ons in om de gebiedsoplossing samen met de provincie gerealiseerd te krijgen. Het doortrekken van de Witte Kruis maakt onderdeel uit van de gebiedsoplossing Babberich. Zo nodig en mogelijk treffen wij kleinschalige maatregelen voor wegen waar de gemeente wegbeheerder van is.

	Status 2024	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Momenteel is de Gebiedsoplossing opgenomen in het regioarrangement voor Arnhem-Nijmegen. Of het kabinet ook geld hierin wil investeren moet de komende tijd duidelijk worden. De provincie heeft in het bestuurlijk overleg van oktober 2023 aangegeven vooralsnog geen geld voor het project te hebben. Voor de uitvoering van de gebiedsoplossing zal Zevenaar ook financieel moeten bijdragen. Dit is in de begroting 2023-2026 gehonoreerd. Daarnaast wordt een deel van de doortrekking ook meegenomen in de ontwikkeling van de uitbreidingslocatie Groot Holthuizen. In deze plannen en in de uitbreiding van 7Poort houden wij rekening met de doortrekking. Dit is ook tijdens de gesprekken met de gedeputeerde aangegeven.

Voorstel raad

Kennis te nemen dat de gesprekken met de provincie nog niet geleid hebben tot financiële bijdragen van de provincie

2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in — 2024-2028

Het opnieuw inrichten van de Edisonstraat is nodig om een goede aansluiting van de diverse bedrijventerreinen (vooral Mercurion) op de nieuwe aansluiting op de A12 bij Zevenaar Oost te realiseren. De Edisonstraat wordt hiervoor aangepast.

	Status 2024	**Status 1e VGR**

Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Er is een verkeersstructuur opgesteld voor Hengelder en Tatelaar. De Edisonstraat maakt hier deel van uit. Het concept ontwerp wordt verder uitgewerkt met kruispuntoplossingen. In 2025 wordt het ontwerp besproken met de ondernemers. Er zijn verschillende varianten om de Edisonstraat door te trekken naar de Hunneveldweg. Deze varianten worden in beeld gebracht en besproken tijdens een collegebrede middag.

Voorstel raad
ter kennisname

2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen

2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid. 2022-2024

Met de gemeenteraad en samen met onze inwoners, instellingen en ondernemers onderzoeken we wat er goed is en wat kan worden verbeterd aan het parkeren in de gemeente Zevenaar. Op de raadsagenda staat dit onderwerp opgenomen als onderdeel van het thema Mobiliteitsvisie (zie 2.1.4).

Met actieve betrokkenheid van genoemde groepen maken we een plan waarin in ieder geval de volgende onderdelen zijn opgenomen:
• Het opstellen van een parkeerbeleid voor de gehele gemeente (o.a. parkeernormen).
• Een evaluatie en zo nodig het bijstellen van het betaald parkeren en vergunningen-parkeren in het reguleringsgebied in Zevenaar.
• Het zo nodig actualiseren van de Parkeerverordening Zevenaar 2017.

	Status 2024	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Voorstel raad
Bij de jaarstukken 2024 is voorgesteld om jaar gereed aan te passen naar 2025.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	349	349	349	349
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**349**	**349**	**349**	**349**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**200**	**200**	**200**	**200**
Actualisatie budget werkzaamheden kabels en leidingen nutsbedrijven	200	200	200	200
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**200**	**200**	**200**	**200**

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**549**	549	**549**	**549**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	7.984	8.361	8.114	8.549
Tot de 1e voortgangsrapportage	25	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**8.009**	**8.361**	**8.114**	**8.549**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**46**	**250**	**200**	**198**
Actualisatie budget werkzaamheden kabels en leidingen nutsbedrijven	200	200	200	200
Actualisatie fasering project advies en begeleiding project A12/A15	50	0	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-30	0	0	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting	-5	0	0	0
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 2)	-52	0	0	-2
Actualisatie investeringen wegen	-67	0	0	0
Fasering budget onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**46**	**250**	**200**	**198**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**8.055**	**8.611**	**8.314**	**8.747**
Saldo voor bestemming	**-7.506**	**-8.062**	**-7.765**	**-8.198**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	92	150	50	39
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	38	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutaties reserves	**130**	**150**	**50**	**39**
Saldo na bestemming	**-7.376**	**-7.912**	**-7.716**	**-8.159**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie budget werkzaamheden kabels en leidingen nutsbedrijven	0	0	0	0
Nutsbedrijven leveren een bijdrage voor de verhardingen. Deze ontvangsten doteren we aan de voorziening wegen. Gezien de komende jaren hier fors meer inkomsten (€ 200.000) worden verwacht ramen we deze meerdere uitgaven in de exploitatie. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging.				
Actualisatie fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-50	0	0	0
De Raad van State heeft op woensdag 2 oktober 2024 het Tracébesluit ViA15 onherroepelijk verklaard. Rijkswaterstaat is samen met GelreGroen, het consortium, in overleg over het contract. Wij verwachten hierdoor in 2025 € 50.000 meer inzet vanuit gemeente Zevenaar. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.				
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	30	0	0	0
We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 in programma 0 van: € 133.000, programma 2: € 30.000, programma 7: € 11.000.				
Actualisatie investeringen openbare verlichting	5	0	0	0
We hebben de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 5.000 in programma 2.				
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 2)	52	0	0	2
Wij hebben de startdatum van drie investeringsprojecten in de tijd verschoven. Het gaat hierbij om drie projecten die afhankelijk zijn van de start van het project ViA15. Deze projecten zijn afhankelijk van externe besluitvorming. Daarnaast is o.a. het project herinrichting parkeerterrein centrum/Babberichseweg in 2024 niet afgerond waardoor de kapitaallast in 2025 vrijvalt. Voor Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis gaan wij uit van realisatie in 2028 waardoor in 2029 de kapitaallasten in de exploitatie worden opgenomen. Tenslotte zien wij af van een extra tussentijdse monitoring van de luchtkwaliteit effecten A12/A15 Arnhemseweg en weg Hengelder. Wij verrichten de meting nadat de werkzaamheden A15/A12 zijn afgerond. Hierdoor is het totaal van het begrote investeringsbudget hiervoor € 116.000. Per saldo in deze wijziging een voordeel in 2025 van € 52.000, een voordeel in 2028 van € 2.000 en een nadeel in 2029 van € 13.000.				
Actualisatie investeringen wegen	67	0	0	0
We hebben de wegen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten, waaronder Spijk en Pannerden worden de kapitaallasten in 2025				

gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 67.000 in programma 2, in programma 3 € 27.000 en in programma 5 € 1.000.

Fasering budget onderzoek naar HUB 7Poort	**50**	**-50**	**0**	**0**

In de kadernota 2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld om de mogelijkheden voor een HUB op de locatie 7Poort nader te verkennen. In 2025 wordt naar verwachting het mobiliteitsprogramma vastgesteld waarin de prioriteit voor deze ontwikkeling beschreven wordt. In combinatie met de beschikbare capaciteit schuiven wij dit budget door naar 2026.

Totaal mutaties	**154**	**-50**	**0**	**2**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie fasering project advies en begeleiding project A12/A15	**50**	**0**	**0**	**0**

De Raad van State heeft op woensdag 2 oktober 2024 het Tracébesluit ViA15 onherroepelijk verklaard. Rijkswaterstaat is samen met GelreGroen, het consortium, in overleg over het contract. Wij verwachten hierdoor in 2025 € 50.000 meer inzet vanuit gemeente Zevenaar. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie fasering vrijval reserve kapitaallasten	**-12**	**0**	**0**	**0**

In deze voortgangsrapportage worden investeringen gefaseerd. Met dit journaal corrigeren we ook de vrijval van de reserve kapitaallasten behorende bij deze investeringen. Dit journaal raakt meerdere programma's. Per saldo zijn de reserve mutaties en de afschrijvingslasten van de gefaseerde investeringen budgettair neutraal.

Totaal reservemutaties	**38**	**0**	**0**	**0**

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Ontwikkelingen

Economie relateren we steeds vaker aan het begrip Brede Welvaart. Economische prestaties zoals inkomen, werkgelegenheid, bruto binnenlands product, en arbeidsproductiviteit dragen bij aan het algeheel welbevinden van onze inwoners. Zowel nu als in de toekomst. Wanneer we besluiten nemen die betrekking hebben op economische ontwikkelingen zoals de realisatie van werklocaties, een gezonde arbeidsmarkt en een toekomstbestendig centrum, nemen we altijd de bijdrage aan de brede welvaart als afweging mee. Economie is geen einddoel meer op zich, maar een middel geworden. De rol van de overheid is hierbij het faciliteren van een goed ondernemers- en vestigingsklimaat. De ondernemers zorgen voor de economische prestaties. Hierbij is het van wezenlijk belang - in de strijd om de ruimte - om de ruimte voor economie te behouden.

Beleidskaders

- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Liemers Economische Visie LEV (2019)
- Economische Agenda Zevenaar (2021)
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2021 - 2024
- Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 (2017)
- Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 (2012)

WAT WILLEN WE?

3. Economie

Economische ontwikkeling is een essentieel onderdeel van de brede welvaart. We willen 'Onderneem het in Zevenaar!' op de kaart zetten. Dit doen we om economisch groeien, vernieuwen en ondernemen in Zevenaar aantrekkelijker te maken. Daarvoor bieden we ruimte voor ondernemerschap op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in een bruisend stadscentrum en in levendige dorpscentra. Ons buitengebied is aantrekkelijk en combineert agrarische en vrijetijdseconomie op duurzame wijze. We zorgen voor het juiste aanbod van kavels op nieuwe bedrijventerreinen en verbetering van de kwaliteit van bestaande. Dat laatste kan als ondernemers zich per bedrijventerrein weten te organiseren rond het thema van 'toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026		
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2024		
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2024		
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025		
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026		

3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Productieve Regio	2021-2026		
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026		
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026		

3.2 Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen voor bedrijven

3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) 2017-2024

We blijven inzetten op het realiseren van de Fashion Outlet Zevenaar. Deze ontwikkeling levert circa 500 directe arbeidsplaatsen op. We werken aan een positief effect voor de binnenstad. Daarnaast benutten we de FOZ om de regio te promoten. Dit heeft een economische spin-off. Samen met de Regionale Opleidingscentra (ROC's) leidt de FOZ haar personeel op.

	Status 2024	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

In de jaarstukken 2024 hebben wij u gemeld dat het Tracébesluit ViA15 onherroepelijk is. Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat de gronden dit jaar geleverd worden. De fashion outlet zal op basis van de huidige verwachtingen in 2027 gereed zijn.

Voorstel raad
Bij de jaarstukken 2024 is voorgesteld om jaar gereed aan te passen naar 2027.

3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder 2021-2024

Om de economische structuur en de positie van Zevenaar te versterken investeren we in toekomstbestendige werklocaties, waar duurzaamheid en mobiliteit onderdeel van uitmaken. Om Hengelder en Tatelaar toekomstbestendig te maken, is onderzocht wat de actuele knelpunten zijn. Alternatieve invullingen worden hierbij ook afgewogen. Denk aan de mogelijkheid van transformatie naar een woongebied.
Samen met ondernemersvereniging Lindus voeren we gesprekken met ondernemers. De inzet is gericht op het vergroten van de organisatiegraad en het opstellen en uitvoeren van maatregelen. Voor de uitvoering van de maatregelen dienen we een subsidieaanvraag bij de provincie in.

	Status 2024	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De afgelopen jaren zijn we samen met een stuurgroep van ondernemers en Lindus actief aan de slag gegaan om een vereniging voor Hengelder en Tatelaar op te richten. De gemeente was trekker in het geheel. De vereniging staat inmiddels en is 16 januari 2025 officieel opgericht. Hiermee voldoen we aan de eisen van o.a. de provincie waarbij een organisatiegraad één van de voorwaarde is voor het verkrijgen van subsidies. Middels een aanbestedingsprocedure is een parkmanager voor één jaar geselecteerd met uitzicht op vervolg. De helft van de kosten wordt gesubsidieerd door de provincie, de andere helft door de gemeente. De tweede Dag van Hengelder en Tatelaar is georganiseerd waar ondernemers en vastgoedeigenaren samen komen om over de toekomst van beide bedrijventerreinen te praten. Vanuit de gemeente wordt het groen- en verkeersplan opgesteld en is gestart met het ontwerp van de Edisonstraat.

Voorstel raad
Bij de jaarstukken 2024 is voorgesteld om jaar gereed aan te passen naar 2025.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	23.773	485	9.261	10.000
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**23.773**	**485**	**9.261**	**10.000**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**30**	**0**	**0**	**0**
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	30	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**30**	**0**	**0**	**0**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**23.803**	485	**9.261**	**10.000**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	24.329	1.081	9.858	10.553
Tot de 1e voortgangsrapportage	85	85	85	85
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**24.414**	**1.166**	**9.943**	**10.638**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**38**	**0**	**-17**	**0**
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 3)	0	0	-17	0
Actualisatie investeringen wegen	-27	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	65	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**38**	**0**	**-17**	**0**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**24.452**	**1.166**	**9.926**	**10.638**
Saldo voor bestemming	**-649**	**-681**	**-665**	**-637**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	15	17	17
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0

Totaal onttrekkingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutaties reserves	**0**	**15**	**17**	**17**
Saldo na bestemming	**-649**	**-666**	**-648**	**-621**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 3)	**0**	**0**	**17**	**0**
Wij hebben de startdatum van twee investeringsprojecten beiden met een jaar in de tijd verschoven. Voor project toekomstbestendig bedrijventerrein Lobith-Halve Maan geldt dat we 2025 benutten om samen met VNO/NCW een traject te doorlopen om de ondernemers op de Halve Maan te organiseren. Dit is de basis voor het opstellen van een gezamenlijk plan van aanpak om het bedrijventerrein toekomstbestendig te maken. Start uitvoering vanaf 2026. Voor project herinrichten Edisonstraat/Doesburgseweg geldt dat, afhankelijk van ViA15-A12 de uitvoering zal plaatsvinden in 2026 en 2027. Een voordeel in de kapitaallasten in 2027 van € 17.000.				
Actualisatie investeringen wegen	**27**	**0**	**0**	**0**
We hebben de wegen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten, waaronder Spijk en Pannerden worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 67.000 in programma 2, in programma 3 € 27.000 en in programma 5 € 1.000.				
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	**-35**	**0**	**0**	**0**
In de 1e VGR 2024 is € 35.000 beschikbaar gesteld voor het vervolg project compact maken centrum Zevenaar. Echter voor dit project is co-financiering van de provincie vereist. Deze subsidie is pas eind 2024 beschikt waardoor het project in 2024 niet heeft kunnen starten. Het gemeentelijke budget vragen wij om die reden opnieuw aan om dit in te kunnen zetten als co-financiering. Een nadeel in 2025 van € 35.000.				
Totaal mutaties	**-8**	**0**	**17**	**0**

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijskansenbeleid).

Ontwikkelingen

Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer maakt, naast jeugd- en Wmo vervoer, onderdeel uit van het zogenaamde doelgroepenvervoer. In 2024 is het verbeterplan doelgroepenvervoer vastgesteld. In dit plan zijn ook verbeteringen voor het leerlingenvervoer opgenomen. Deze zijn doorgevoerd en worden in de 1e helft van 2025 uitgevoerd tijdens de aanvraagprocedure voor het schooljaar 2025-2026.

Onderwijskansenbeleid

In september 2024 is het beleidsplan onderwijskansen 2024-2027 vastgesteld. We hebben in overleg met de schoolbesturen en kinderopvang een uitvoeringsagenda opgesteld. We verlenen subsidies voor de activiteiten in de uitvoeringsagenda. Deze subsidies kunnen betaald worden uit de rijksmiddelen voor het onderwijskansenbeleid. Zo ondersteunen we de Taalklas op 5 scholen voor 4- en 5- jarige kinderen, die niet naar de Taalschool de Liemers gaan. Deze nieuwkomerskinderen zijn te jong om naar de Taalschool te reizen en gaan naar de buurtschool. Ondersteuning van de Taalklas past binnen de kaders van het onderwijskansenbeleid.

Onderwijshuisvesting

We zijn bezig met de definitiefase voor IKC De Wissel. We verwachten rond de zomer 2025 een voorstel voor het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet en het reserveren van het bouwkrediet aan de raad ter besluitvorming voor te leggen. Op de beoogde locatie voor IKC De Wissel is op dit moment de Taalschool gehuisvest. Binnen de regio van de Taalschool zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk te onderzoeken waar de Taalschool, bij voorkeur vanaf schooljaar 2026/2027, gehuisvest kan worden voor een periode van 4 jaar. Ook zal er worden gekeken voor een structurele oplossing. Hierbij gaat de voorkeur uit naar huisvesten bij/in een bestaande basisschool.

Eind 2024 hebben wij de initiatieffase voor het project Heerenmäten/Zonegge kunnen afronden. In 2025 gaan we verder met de definitiefase voor het verder onderzoeken en uitwerken van de haalbaarheid. In maart 2025 heeft de gemeenteraad het benodigde budget hiervoor beschikbaar gesteld. Dit verwachten we in najaar 2025 af te ronden. Bij positieve uitkomst zal er dan ook een raadsvoorstel worden voorgelegd ter besluitvorming.

In 2024 is er een doorstart gemaakt voor het nieuwe Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2025-2050 voor primair onderwijs. Dit bieden we in juni 2025 aan ter besluitvorming aan de raad. Voor het IHP voortgezet onderwijs wordt binnen de gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs de Liemers een project opgezet. Ook dit zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan de betreffende gemeenteraden en onderdeel worden van het IHP PO 2025-2050. Het IHP heeft in 2024 wat vertraging opgelopen. Vanwege de langere doorlooptijd worden er ook extra kosten gemaakt.

Volwasseneneducatie

Eind 2024 is het nieuwe regioplan volwasseneneducatie Midden-Gelderland vastgesteld voor de periode 2025-2028. Hieraan wordt in Zevenaar uitvoering gegeven door het Liemers Taalhuis, hiervoor is een nieuw jaarplan 2025 opgesteld. Monitoring gebeurt via de landelijke registratietool MATCH en middels de jaarlijkse impactmeting van professor Maurice de Greef. De Liemerse aanbieders hebben voor hun aanbod nieuwe WEB subsidies aan kunnen vragen bij de regio en deze ook toegekend gekregen om voor Zevenaar passend aanbod te kunnen voortzetten voor inwoners met een (digi)taalvraag.

Beleidskaders

- Beleidsplan onderwijskansen 2024-2027
- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 (2024)
- Beleidsregels uitvoering gemeentelijke taken Wet Kinderopvang Zevenaar 2019
- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers) (vastgesteld in 2014)
- Integraal Huisvestingsplan 2020-2036 (2019)
- Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v. (vastgesteld in 2018)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Zevenaar 2019 (2019)
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
- Beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer gemeente Zevenaar 2024
- Subsidieregeling peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie (2024)
- Notitie Participatie, een kijk op de samenwerking tussen inwoners en gemeente 2018
- Programma volwasseneneducatie & aanpak versterking basisvaardigheden regio Midden Gelderland 2025-2028 (2024)

WAT WILLEN WE?

4. Onderwijs

We vinden het belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. Hierdoor is de school een ontmoetingsplaats voor kinderen en ouders. Kinderen moeten lopend of met de fiets naar de basisschool kunnen.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP)	2023-2025		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	1.174	1.174	1.174	1.174
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**1.174**	**1.174**	**1.174**	**1.174**

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	**110**	**0**	**0**	**0**
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	110	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**110**	**0**	**0**	**0**

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**1.284**	1.174	**1.174**	**1.174**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	6.467	6.789	6.557	7.219
Tot de 1e voortgangsrapportage	-17	-17	-17	-17
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**6.450**	**6.772**	**6.540**	**7.202**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**90**	**0**	**0**	**0**
Budgetmutatie leerlingenvervoer	-20	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	110	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**142**	**0**	**0**	**0**
Budgetmutatie onderwijshuisvesting PO (plaatsen noodlokaal)	55	0	0	0
Budgetmutatie project IHP (integraal huisvestingsplan) onderwijs	87	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**232**	**0**	**0**	**0**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**6.682**	**6.772**	**6.540**	**7.202**
Saldo voor bestemming	**-5.399**	**-5.598**	**-5.366**	**-6.028**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	123	123	123	248
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-55	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutaties reserves	**68**	**123**	**123**	**248**
Saldo na bestemming	**-5.331**	**-5.474**	**-5.243**	**-5.780**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Budgetmutatie leerlingenvervoer	**20**	**0**	**0**	**0**
De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2025 van de BVO DRAN. De bijdrage voor het leerlingenvervoer daalt in 2024 daalt € 20.000. Dit wordt veroorzaakt door een daling van het aantal en een efficiëntere inzet.				
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	**0**	**0**	**0**	**0**
De specifieke uitkering van het Rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2025 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij verhogen de baten en de lasten structureel met € 110.000. Deze aanpassing is budgettair neutraal.				
2. Actualisatie bestaand beleid				
Budgetmutatie onderwijshuisvesting PO (plaatsen noodlokaal)	**-55**	**0**	**0**	**0**
IKC De Wissel heeft te maken met ruimtetekort en de beschikbare lokalen zijn nu onvoldoende om ruimte te bieden aan alle klassen. In het kader van onze wettelijke verplichting en in afwachting van de gepande nieuwbouw is het plaatsen van een noodlokaal noodzakelijk. Om dit mogelijk te maken is voor 2025 een incidenteel budget van € 55.000. De incidentele bedragen voor de jaren 2026 en 2027 nemen we mee in de 'Kadernota 2026-2029'.				
Budgetmutatie project IHP (integraal huisvestingsplan) onderwijs	**-87**	**0**	**0**	**0**
In 2024 is incidenteel voor het actualiseren van het IHP 2025-2050 en onderzoek verduurzaming schoolgebouwen een budget beschikbaar gesteld van € 101.000. De middelen zijn nog niet volledig ingezet in 2024 en het proces ronden wij in 2025 af. Voorgesteld wordt om het nog resterende incidentele budget, zijnde € 25.000, weer beschikbaar te stellen voor deze projecten. Daarnaast is voor afronding van het project extra budget nodig van € 62.000 voor verlenging van de projectleiding en kosten van advies en externe begeleiding. Totaal incidenteel benodigd budget voor 2025 € 87.000.				
Totaal mutaties	**-122**	**0**	**0**	**0**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				

Actualisatie fasering vrijval reserve kapitaallasten	**-55**	**0**	**0**	**0**

In deze voortgangsrapportage worden investeringen gefaseerd. Met dit journaal corrigeren we ook de vrijval van de reserve kapitaallasten behorende bij deze investeringen. Dit journaal raakt meerdere programma's. Per saldo zijn de reserve mutaties en de afschrijvingslasten van de gefaseerde investeringen budgettair neutraal.

Totaal reservemutaties	**-55**	**0**	**0**	**0**

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingen

Beleidsnota Sport 2021-2028

De in 2021 vastgestelde beleidsnota sport wordt momenteel uitgevoerd. Het sportbeleid is gericht op de positieve en preventieve effecten van een gezonde leefstijl met voldoende beweging. We werken hiervoor nauw samen met onze uitvoeringspartner Ataro B.V. en hun team Sportservice. Zij zoeken de verbinding met sportaanbieders, kinderopvang, zorg- en welzijnsaanbieders en het onderwijs. Dit vertaalt zich onder andere in een lokaal Sportakkoord, intensief contact met sportaanbieders en projecten om minder actieven te motiveren een gezonde leefstijl te omarmen.

Cultuur

In januari 2025 heeft de provincie de nieuwe regeling voor cultuur en erfgoed pacten geopend. Hierbij bleek dat er onverwacht andere voorwaarden gelden dan de voorgaande pact perioden. Dit betekent dat naast gemeente Duiven, Westervoort en Zevenaar er nog minimaal één andere gemeente moet aansluiten in de aanvraag. Hiervoor zijn diverse gesprekken gevoerd met Doesburg, Lingewaard en Overbetuwe. Inmiddels wordt de aanvraag voorbereid met Duiven, Westervoort, Lingewaard en Overbetuwe, zodat naar verwachting uiterlijk zomer 2025 de aanvraag compleet kan zijn bij de provincie. Voor het Cultuur en Erfgoed Pact de Liemers 2025-2028. De opzet en werkwijze zal wegens succes in grote lijnen gelijk blijven aan het huidige pact, waarin de inbreng van de nieuwe gemeenten wordt verwerkt. Het pact is een belangrijk middel om Liemers brede initiatieven te kunnen ondersteunen, hierdoor zijn er al vele succesvolle projecten gerealiseerd in de Liemers.
Samen met Kunstwerk! en de gemeenten Duiven, Westervoort en Montferland vernieuwen we het beleidskader Kunstwerk!, waarbij monitoring en prestatieafspraken verder worden doorontwikkeld. Aandachtsgebied hierbij is de bibliotheek in combinatie met volwasseneducatie.
Vanaf 2026 hebben gemeenten zelf de zorgplicht voor bibliotheken, waarbij moet worden zorg gedragen voor de uitvoering van de 5 bibliotheekfuncties uit de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (WSOB). Met Kunstwerk! zijn aanvullende afspraken vastgelegd in de beschikking voor het borgen van volwasseneneducatie in hun aanbod en de inzet van de versterkingsgelden voor de bibliotheek.
In februari heeft een collegebrede middag plaatsgevonden aangaande de toekomst van het Filmhuis, input uit deze bijeenkomst en de richting die de raad heeft meegegeven eind 2024 worden verwerkt in een raadsvoorstel, waarbij nauw verband zal worden gelegd met de plannen voor Turmac Cultuurfabriek als geheel. Op het gebied van cultuureducatie zetten de we de inzet van een cultuurcoach voort in het primair onderwijs, de opdracht voor deze combinatiefunctionaris is hiervoor verduidelijkt. In januari 2025 is de cultuurcoach gestart voor het VO, die ook project Kunstbende begeleidt, dit wordt gefinancierd door SPUK gelden (combinatiefunctionaris) en middelen vanuit een aanvraag bij de Groene Metropool Regio.

Harmonisering subsidiebeleid

Eind 2023 is er gestart met de harmonisering van het subsidiebeleid sport, cultuur en welzijn. Op verzoek van de raad vindt er een uitgebreid participatietraject plaats. Hieraan nemen ruim 120 verenigingen en stichtingen deel in verschillende rondes, en vinden individuele gesprekken plaats met de verenigingen en stichtingen.

Beleidskaders

- Beleidsnota Sport 2021-2028
- Cultuur en erfgoedpact de Liemers 2022-2024 (2022)
- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2028 (2024)
- Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 (2017)
- Structuurvisie gemeente Zevenaar 2012-2030
- Een visie op het erfgoed 2015-2019 (Zevenaar)

- Beleidskader vrijetijdseconomie 2030 (2019)
- Archeologie in de gemeente Zevenaar, actualisatie van de archeologische waarden en verwachtingskaart
- Notitie kunstbezit
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Beheerplan openbaar groen (2022)
- Beheerplan speelvoorzieningen (2022)
- Beleidskader de Liemers Kunstwerk! 2022-2025 (2021)
- Visie Turmac Cultuurfabriek 2030
- Uitvoeringsplan Turmac Cultuurfabriek 2025 - 2030

WAT WILLEN WE?

5. Sport, cultuur en recreatie

Wij vinden het belangrijk dat inwoners hun vrije tijd op een aangename en zinvolle wijze kunnen invullen. Een goed aanbod van sport, cultuur en recreatie is hiervoor essentieel en draagt bij aan de leefbaarheid, ontmoeting en verbinding. Sport is goed voor de gezondheid en brengt mensen samen. We willen een divers en kwalitatief sterk cultureel en educatief aanbod dat toegankelijk is voor alle inwoners. De gemeente Zevenaar is een mooie bestemming. We hebben diverse natuurgebieden, recreatiegebieden en landgoederen. Zowel inwoners als toeristen moeten zich kunnen ontspannen en vermaken in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026		
5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026		
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026		
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026		
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026		
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026		
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023e.v.		
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023e.v.		
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026		
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026		
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030		
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026		
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032		
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026		
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026		
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026		

5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026	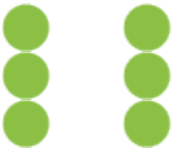
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025	
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026	

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	1.425	1.398	1.398	1.398
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**1.425**	**1.398**	**1.398**	**1.398**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**60**	**0**	**0**	**0**
Budgetmutatie versterking cultuureducatie	60	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**60**	**0**	**0**	**0**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**1.485**	1.398	**1.398**	**1.398**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	12.916	12.666	12.652	12.731
Tot de 1e voortgangsrapportage	37	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**12.954**	**12.666**	**12.652**	**12.731**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**124**	**0**	**0**	**0**
Budgetmutatie dienstverleningsovereenkomst (DVO) Sportbedrijf	124	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**894**	**299**	**299**	**299**
Actualisatie budget vastgoed	232	232	232	232
Actualisatie budgetten openbaar groen en buitensport	401	67	67	67
Actualisatie investeringen openbaar groen	-31	0	0	0
Actualisatie investeringen wegen	-1	0	0	0
Budgetmutatie project sportpark Hengelder	100	0	0	0
Budgetmutatie versterking bibliotheekwerk	133	0	0	0
Budgetmutatie versterking cultuureducatie	60	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**1.018**	**299**	**299**	**299**

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**13.972**	**12.965**	**12.951**	**13.029**
Saldo voor bestemming	**-12.487**	**-11.567**	**-11.553**	**-11.631**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	604	254	254	254
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	37	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-56	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutaties reserves	**585**	**254**	**254**	**254**
Saldo na bestemming	**-11.902**	**-11.313**	**-11.299**	**-11.377**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Budgetmutatie dienstverleningsovereenkomst (DVO) Sportbedrijf	**-124**	**0**	**0**	**0**

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is geconstateerd dat de dienstverleningsovereenkomsten met Ataro niet kostendekkend zijn. Door onder andere kostenstijgingen op grondstoffen en personele lasten, die niet gecorrigeerd zijn middels de verstrekte indexatie, is een tekort ontstaan. Er is afgesproken dit te corrigeren. Voorgesteld wordt voor 2025 een bedrag beschikbaar te stellen voor dekking van de hogere kosten van de dienstverleningsovereenkomst. Het nadeel bedraagt € 124.000. De structurele effecten worden, vanwege de integrale afweging, in de kadernota 2026-2029 opgenomen.

2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie budget vastgoed	**-232**	**-232**	**-232**	**-232**

Uit de BTW controle is gebleken dat onterecht BTW is gecompenseerd bij de sportaccommodaties. De BTW wordt voortaan kostprijsverhogend geboekt en heeft een structureel karakter. Tevens is in verband met hoger verbruik van elektriciteit en het lagere begrote bedrag in 2025 het budget verhoogd met (€ 148.000). Dit heeft een structureel negatief effect in 2025 van € 206.000 in programma 5.

Daarnaast wordt het budget Kulturhus De Brede Blik verhoogd in verband met hogere kosten schoonmaak als gevolg van kwaliteit en prijs en de hogere onderhoudskosten. Dit heeft een structureel negatief effect in 2025 van € 26.000 in programma 5. Totaal nadeel van € 232.000 in programma 5.

Actualisatie budgetten openbaar groen en buitensport	**-401**	**-67**	**-67**	**-67**

Voor het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden aan het gemeentelijk groen wordt in verband met een prijsindexering van 6,5% van de onderhoudskosten de groenbestek budgetten verhoogd. Dit leidt tot stijging van de structurele onderhoudskosten van totaal (€ 153.000). Het structurele deel van de onderhoudskosten wordt opgenomen in de Kadernota. Dit in verband met de integrale afweging die plaats vindt.

Voor het groen-, bermen- en bomenonderhoud in de gemeente Zevenaar zijn meerdere contracten afgesloten met verschillende aannemers. Toezichthouders en directievoerders begeleiden deze contracten. Bij het opstellen van de begroting worden normaal gesproken VAT-kosten (Voorbereiding, Advies, Toezicht en directievoering) meegenomen, maar dit is bij de huidige contracten niet gebeurd. Hierdoor is er onvoldoende capaciteit binnen de vaste formatie om al het toezicht en de directievoering uit te voeren, waardoor externe inhuur nodig is. De kosten hiervan bedragen €150.000 in 2025. Eén aannemer vraagt bovendien buitensporig veel aandacht om de afgesproken kwaliteit en kwantiteit te waarborgen.
Voor de buitensportaccommodaties moet in 2025 een meerjareninvestering- en meerjarenonderhoudsplan worden opgesteld. Hiervoor is een eenmalig budget van € 50.000 nodig waarvoor eenmalig € 32.000 wordt bijgeraamd, het restant wordt uit bestaande middelen betaald.

Daarnaast zijn wij, voor de onderhoudsbijdrage voor de sportterreinen aan Ataro, BTW-plichtig. Dit leidt tot een structurele verhoging van € 67.000.

Dit leidt in 2025 tot € 401.000 hogere lasten en structureel tot hogere lasten van € 67.000. Dit nadeel brengen we ten laste van het begrotingsresultaat.

Actualisatie investeringen openbaar groen	**31**	**0**	**0**	**0**

We hebben de groen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit betreft o.a. vervanging bomen en -groen, aantrekkelijk en uitnodigend groen en Bizetstraat. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 25.000 in programma 5.

Actualisatie investeringen wegen	**1**	**0**	**0**	**0**

We hebben de wegen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten, waaronder Spijk en Pannerden worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 67.000 in programma 2, in programma 3 € 27.000 en in programma 5 € 1.000.

Budgetmutatie project sportpark Hengelder	**-100**	**0**	**0**	**0**

Voor het jaar 2025 zijn incidentele middelen nodig vanwege voortgang van het project sportpark Hengelder (projectleiding / advieskosten).
Het bedrag was eigenlijk voorzien als onderdeel van de, in het voorjaar 2025, aan te vragen middelen voor de investeringen. Omdat in tegenstelling tot eerdere planning het voorstel pas eind 2025 wordt aangeboden aan de raad vragen wij incidentele middelen aan voor dit project in 2025.

Budgetmutatie versterking bibliotheekwerk	**-133**	**0**	**0**	**0**

Het Rijk stelt via de algemene uitkering (Doeluitkering - septembercirculaire 2024) voor 2025 en 2026 extra middelen beschikbaar voor versterking bibliotheekwerk € 133.000). In voorgaande jaren zijn hiervoor van het Rijk specifieke uitkeringen ontvangen en ingezet. De verwachting is dat de extra bijdrage structureel in de algemene uitkering opgenomen wordt om gemeenten in staat te stellen, na de invoering, te voldoen aan de wettelijke zorgplicht.
De inzet van deze middelen is conform het jaarplan en prestatieafspraken 2025 t.a.v. de bibliotheek (onderdeel van 'Kunstwerk'). Een klein deel wordt gebruikt voor het opstellen van het bibliotheekbeleid dat vanaf 1 juli 2026 wettelijk verplicht is. Voor de jaren 2026 e.v. nemen wij een voorstel voor extra middelen op in de op te stellen kadernota 2026-2029.

Budgetmutatie versterking cultuureducatie	**0**	**0**	**0**	**0**

In het laatste kwartaal 2024 is een door Duiven, Westervoort en Zevenaar een gezamenlijk subsidie aangevraagd voor 2024/2025 bij de GMR Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen. De subsidie is verleend voor versterking cultuureducatie in de Liemers (ondersteuning/doorontwikkeling/samenwerking). De ontvangen subsidie wordt hiervoor ingezet en bedraagt € 60.000. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Totaal mutaties	**-958**	**-299**	**-299**	**-299**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie fasering vrijval reserve kapitaallasten	**-51**	**0**	**0**	**0**

In deze voortgangsrapportage worden investeringen gefaseerd. Met dit journaal corrigeren we ook de vrijval van de reserve kapitaallasten behorende bij deze investeringen. Dit journaal raakt meerdere programma's. Per saldo zijn de reserve mutaties en de afschrijvingslasten van de gefaseerde investeringen budgettair neutraal.

Actualisatie investeringen openbaar groen	**-6**	**0**	**0**	**0**

We hebben de groen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit betreft o.a. vervanging bomen en -groen, aantrekkelijk en uitnodigend groen en Bizetstraat. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 25.000 in programma 5.

Totaal reservemutaties	**-56**	**0**	**0**	**0**

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het sociaal domein. Voor het realiseren van de opgaven in het sociaal domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.
Op 26 juni 2024 is de visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 vastgesteld. Dit document is gemaakt samen met input van onze inwoners, maatschappelijke partners, collega's, participatieraad, het college en gemeenteraad.
In de visie sociaal domein 2020 – 2023 lag de nadruk op financiële beheersbaarheid en haalbaarheid. Er was minder aandacht voor onder andere sociale verbinding, de invloed van leefstijl en het benutten van gemeenschapskracht. Nu willen we meer bouwen en ontwikkelen, met aandacht voor bestaanszekerheid en gelijke kansen voor iedereen. We gaan samen aan de slag met de huidige opgaven en vraagstukken in het sociaal domein, vanuit een andere houding. Daarbij houden we de drie kernwaarden van de gemeente Zevenaar voor ogen: samenwerking, resultaatgerichtheid en klantgerichtheid.

Onze visie:
"In de gemeente Zevenaar staan het sociale netwerk, gezondheid en leefbaarheid centraal. We werken aan de mogelijkheden voor iedereen om een eigen, zelfstandig en betekenisvol leven te leiden. Dit vanuit een stabiele (financiële) basis en gelijke kansen voor iedereen. In een prettige en gezonde leefomgeving. Met en voor elkaar. Zo maken we Zevenaar een nog fijnere plek om te wonen, werken en leven!"

Deze visie en integrale nota:
geven aan wat voor gemeente we willen zijn;
geven richting aan beleid en uitvoering binnen het sociaal domein;
sluiten aan op de woonzorgvisie, omgevingsvisie en onze visie op de dienstverlening.

Om het beleid en de uitvoering vorm te geven, hebben we zes bouwstenen beschreven. Dit zijn:
1. bestaanszekerheid;
2. sociale basis;
3. leefbaarheid;
4. gezondere leefstijl;
5. kansrijk en veilig opgroeien;
6. veerkrachtig ouder worden.

De concrete vertaling van alle doelen, keuzes en uitdagingen in de bouwstenen uiten zich in uitvoeringsplannen per bouwsteen. Bij de uitwerking houden we rekening met de volgende uitgangspunten:
- iedereen doet ertoe en is van waarde (inclusie);
- de mens staat centraal (positieve gezondheid);
- voorkomen is beter dan genezen (preventie);
- niet ieder probleem vraagt om een professional voor de oplossing (normaliseren);
- de kosten gaan soms voor de baten uit (investeren);
- we maken het mogelijk houding (we denken in oplossingen).

Ontwikkelingen

Armoede en Schulden
Er is een nieuw beleidsplan Armoede en Schulden opgesteld voor de jaren 2025-2028. Dit beleidsplan is vastgesteld in de raadsvergadering van 26 maart 2025.

Ontwikkelingen jeugd
In 2025 werken beleid en uitvoering jeugd samen aan het uitvoeren van de Jeugdwet. Een van de instrumenten hierin is de nieuwe verordening Jeugd die in mei 2025 aan de raad wordt voorgelegd. De eigen kracht / probleemoplossend vermogen krijgt een prominentere plek in de nieuwe verordening.

Verder vindt in het kader van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd momenteel een onderzoek plaats over hoe we zo goed mogelijk een Sterk Lokaal Team kunnen vormgeven. Voor de zomer worden hier de eerste resultaten van verwacht. Verder heeft een landelijke commissie onderzoek gedaan naar de opgaven van de jeugdhulp / Hervormingsagenda. Wij zijn in afwachting van de landelijke ontwikkelingen naar aanleiding van de uitspraken van deze commissie.

De samenwerking met ketenpartners, zoals Veilig Thuis en de gezinsvoogdinstellingen, hebben significante aandacht gekregen, resulterend in afspraken om gezamenlijk op te trekken en de veiligheid binnen gezinnen te verbeteren. De verdere uitwerking van deze ontwikkelingen vindt in 2025 plaats. De wachtlijst bij het team Jeugd vertoont fluctuaties, maar door een grondige evaluatie van de werkprocessen is er meer grip op de instroom verkregen. Daarnaast heeft een pilot met een gezinscoach in 2024 bijgedragen aan het verkorten van de wachttijd bij de toegang. ondersteunen van gezinnen. Hiermee werd de wachttijd voor hulp aan gezinnen verkort. Er ligt een voorstel om de gezinscoach permanent op te nemen in het team Jeugd als alternatief voor geïndiceerde zorg. Dit zal ook weer positieve invloed hebben op de wachttijd bij de Toegang.

Maatschappelijk werk op school
Er is ook in 2025 maatschappelijk werk beschikbaar voor de scholen in Zevenaar. Het gaat om laagdrempelig advies en individuele gesprekken met ouders en kinderen. In 2024 is daar veel gebruik van gemaakt. Daar waar hulpvragen van ouders of kinderen overeen komen, biedt Sante Partners groepsaanbod aan. Hiermee kunnen ouders en kinderen ervaringen van elkaar horen en zien zij hoe met problematiek om te kunnen gaan. Sante Partners is de uitvoeringsorganisatie voor het maatschappelijk werk. Zoals we u eerder hebben gemeld, kunnen wij het maatschappelijk werk op school in 2025 nog betalen uit incidentele middelen. In 2025 ontvangt u bij de Kadernota 2026 een voorstel voor continuering van de voorliggende voorzieningen jeugd. Dit betreft in ieder geval het voorstel om maatschappelijk werk op school na 2025 te kunnen blijven ondersteunen.

Huisvesting statushouders
In 2024 heeft het college besloten om jaarlijks maximaal vijf gezinnen hervestigers te huisvesten en begeleiden, met een maximum van één gezin per missie. Hiervoor werken we samen met de woningcorporaties en partner voor maatschappelijke begeleiding. Het rijk heeft besloten om per 1 januari 2025 het aantal hervestigers dat Nederland jaarlijks huisvest en begeleidt naar beneden gaat van 500 naar 200 personen. Daarom komen er jaarlijks minder missies met hervestigers naar Nederland. Naar verwachting dit jaar drie missies. Dit betekent dat er dit jaar naar verwachting drie gezinnen in Zevenaar gehuisvest en begeleid worden.

Inburgering
In het eerste halfjaar van 2025 werken we aan de implementatie van de nieuwe leerroutes voor de Zelfredzaamheids- en B1-route inburgering. De inzet op voorinburgering op het AZC wordt in het eerste halfjaar daarom niet opgepakt. Dit betekent dat statushouders die nog in een AZC verblijven voordat ze naar Zevenaar verhuizen nog niet beginnen aan hun inburgering.

Opvang Oekraïners
De oorlog duurt voort en Oekraïense vluchtelingen kloppen nog steeds aan voor een veilig onderkomen. Voor het realiseren van de taakstelling heeft de gemeente een nieuwe locatie aan de Bandijk geopend. In 2025 worden nog twee andere locaties geopend. Naarmate de opvang langer duurt, wordt de behoefte aan meer duurzame opvang en integratie groter.
Met ingang van 1 januari 2025 is de dagvergoeding voor de opvang van de Oekraïners verlaagd van € 61 naar € 44. Dit normbedrag is bepaald op basis van onderzoek naar de geschatte kosten onder een aantal gemeenten. Dit bedrag is naar verwachting niet toereikend. Dit is ook door ongeveer 70% van de gemeenten geconstateerd. De VNG heeft bij het ministerie aangedrongen op een passende dagvergoeding. Het blijft wel mogelijk om de daadwerkelijke gemaakte kosten te declareren. Dit is echter een omslachtige en arbeidsintensieve werkwijze. Dit is een landelijk knelpunt en bekend bij de VNG.

Asielzoekers en COA
De taakstelling asiel voor 2025 is door de minister van Asiel en Migratie vastgesteld op 227. Met de opvang van de nareizigers aan de Hunneveldweg en Mercurion voldoet de gemeente aan deze taakstelling. Met het COA is een bestuursovereenkomst afgesloten voor vijf jaar (2022-2027) en zijn nadere werkafspraken

gemaakt. Op basis van de bestuursovereenkomst ontvangt de gemeente een bescheiden vergoeding.

Wet van school naar duurzaam werk
Het doel van dit wetsvoorstel is om jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid.
Dit gebeurt met vier samenhangende maatregelen:
1. Aanvullende loopbaanbegeleiding tot een jaar na diplomering of het verlaten van de school in het beroepsonderwijs, praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.
2. De maximumleeftijd van de doelgroep van de Doorstroompunt-functie (voorheen Regionaal Meld- en Coördinatiepunt/ RMC-functie) wordt verhoogd van 23 naar 27 jaar.
3. Gemeenten krijgen in de Participatiewet een meer preventieve rol bij het ondersteunen van jongeren naar werk.
4. Het wetsvoorstel stimuleert de samenwerking tussen onderwijs, Doorstroompunten en gemeenten op casusniveau en bij een regionaal programma.

De inwerkingtreding van het wetsvoorstel is uitgesteld naar 1 januari 2026.

Regionaal Werkcentrum:
Het kabinet streeft ernaar om in alle 35 arbeidsmarktregio's Werkcentra op te richten. Deze centra dienen als centrale loketten waar werkenden, werkzoekenden en werkgevers terechtkunnen met vragen over werk, scholing en ontwikkeling. Dit initiatief is bedoeld om de arbeidsmarktinfrastructuur te verbeteren en de dienstverlening toegankelijker en efficiënter te maken. In de arbeidsmarktregio Midden-Gelderland wordt op dit moment gewerkt aan de implementatie van een Werkcentrum per 1 juli 2026.

Participatiewet in balans:
De 'Participatiewet in Balans' is een initiatief van het kabinet om de huidige Participatiewet te herzien, met als doel deze beter af te stemmen op de behoeften en mogelijkheden van individuen. Het wetsvoorstel omvat meer dan twintig maatregelen die de balans tussen rechten en plichten moeten herstellen.
Op 17 maart 2025 heeft de staatssecretaris een tweede nota van wijziging met betrekking tot het wetsvoorstel naar de Tweede Kamer gestuurd. Deze nota bevat verdere aanpassingen en verduidelijkingen om de wetgeving beter aan te laten sluiten bij de beoogde doelen.
Het streven van het kabinet is om met deze herzieningen meer vertrouwen en de menselijke maat centraal te stellen in de uitvoering van de Participatiewet. Dit moet leiden tot een effectievere ondersteuning van bijstandsgerechtigden en een vereenvoudiging van de uitvoering voor gemeenten en professionals.

Maatschappelijke ondersteuning
In 2025 werken beleid en uitvoering Wmo samen (verder) aan het effectiever en efficiënter uitvoeren van maatschappelijke ondersteuning.
Regionaal en lokaal wordt de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis verder uitgewerkt. Voor de invulling van de lokale infrastructuur voor kwetsbare inwoners investeren we in samenwerking met maatschappelijke partners. Zo zijn we aangesloten bij het project Wachtlijsten GGZ de Liemers. Met dit project voldoen we ook aan de voorwaarden voor een Mentaal Gezondheidsnetwerk die we vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) op moeten zetten. Inwoners met psychische kwetsbaarheid, waaronder ook de doelgroep die beschermd thuis komt te wonen, zijn vaak eenzaam omdat zij weinig aansluiting vinden in de maatschappij. Hiervoor zetten van een herstelacademie op. Hier kunnen inwoners met een psychische kwetsbaarheid elkaar ondersteunen, herstellen en zo mogelijk weer mee doen in de maatschappij.
In 2025 komen we tot nieuwe samenwerkingsafspraken met woningcorporaties voor Wmo-woningaanpassingen. Met de woningcorporaties zoeken we naar samenwerking als het gaat om het realiseren van voldoende scootmobielstallingen en om de invoering van het systeem van deelscootmobielen. Bij dit laatste werken we samen met de gemeenten Duiven en Westervoort (1Stroom).

AED's
Zoals aangekondigd in de jaarstukken 2024 is naar aanleiding van de vlekkenkaart die is opgeleverd door Stichting Liemers Hartveilig duidelijk geworden dat er nog diverse plekken in de gemeente zijn die voorzien moeten worden van een AED om aan resultaat 7.1.1 uit het collegeprogramma van 2022 te voldoen. Om deze reden wordt gevraagd de financiële middelen die eerder niet gebruikt zijn omdat de vlekkenkaart nog niet gereed was alsnog aan te spreken. Dit zodat er eind dit jaar een voldoende dekkend AED netwerk en

voldoende opgeleide burgerhulpverleners zijn.

Maatschappelijke ontwikkeling
We geven uitvoering aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), via een specifieke uitkering van het Rijk. Hierbij wordt vanuit het principe van integraal beleid gewerkt aan gezonde leefstijl, sterke sociale basis en deskundigheidsbevordering.
Op regionaal niveau nemen we actief deel aan de ontwikkelingen in het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA), waarbij intensivering van de relatie tussen de medische en gemeentelijke (zorg)wereld aan de orde is. Middels enkele pilotprojecten wordt gewerkt aan de beweging van zorg naar preventie. Op regionaal (Gelderland Midden) en subregionaal (de Liemers) niveau zijn we hierin actief. Eind 2024 staakte de VNG de gesprekken met het rijk omdat niet was voldaan aan de basisvoorwaarden van gelijkwaardigheid en financiële facilitering (de ziekenhuis-specialistische zorg trok zich in januari 2025 ook terug uit dat overleg; februari 2025 werd duidelijk dat de gesprekken weer zijn opgestart, omdat aan de basisvoorwaarden van gelijkwaardigheid is tegemoet gekomen).

Beleidskaders

- Notitie participatie, een kijk op de samenwerking tussen inwoners en gemeente 2018
- Convenant Schoolveiligheid (Financiële en inhoudelijke onderlegger: Samenwerkingsagenda Veilig en Zorgzaam Schoolklimaat)
- Beleidsplan Armoede en Schulden 2025-2028
- Bestuurlijke opdracht RSD 2024-2026
- Re-integratieverordening 2024
- Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en Participatiewet 2020-2023 (2020)
- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 (2024)
- Beleidsplan onderwijskansen gemeente Zevenaar 2024-2027
- Uitvoeringsagenda Onderwijskansenbeleid 2020-2023
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2024.
- Nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2024.
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Zevenaar 2024.
- Kadernota Samen aan Zet 2022 en verder (transformatie beschermd wonen naar beschermd thuis).
- Verordening jeugdhulp 2023 inclusief beleidsregels en nadere regels
- Beleidsregels inburgering gemeente Zevenaar 2025
- Beleidsplan inburgering 2022-2025

WAT WILLEN WE?

6. Sociaal domein

Wij willen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Mensen die hier hulp bij nodig hebben ondersteunen we zo goed mogelijk. We richten ons op preventie: voorkomen is beter dan genezen. Als problemen eerder gesignaleerd worden, kan er op een laagdrempelige manier een oplossing gezocht worden. Voor werkzoekenden zetten we primair in op het vinden van passend werk.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026		
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2024		

6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025	
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026	
6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026	
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026	
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2025	

6.1 Verruimen van de inkomensondersteuning voor meer bestaanszekerheid van inwoners

6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen 2022-2024

De ambitie is om dezelfde inkomensgrens te gebruiken voor alle regelingen. Zo is het voor inwoners eenvoudiger te bepalen wanneer zij op welke hulp kunnen rekenen. De inkomensgrenzen voor de minimaregelingen zijn, op de individuele inkomenstoeslag (110%) en de collectieve zorgverzekering (140%, derde pakket) na, allemaal gesteld op 120%. We onderzoeken verdere synchronisatie van de inkomensgrenzen.

	Status 2024	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

In 2025 worden de beleidsregels van de bijzondere bijstand herzien. Hierin wordt de individuele inkomenstoeslag meegenomen en waar mogelijk wordt de hiervoor geldende inkomensgrens gesynchroniseerd. Deze inkomensgrens staat nu nog op 110%.

Voorstel raad
Bij de jaarstukken 2024 is voorgesteld om jaar gereed aan te passen naar 2025.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	14.911	18.875	19.375	19.375
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**14.911**	**18.875**	**19.375**	**19.375**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**860**	**-540**	**-540**	**-540**
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024 hervormingsagenda jeugd	0	-1.400	-1.400	-1.400
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen (BUIG)	860	860	860	860
2. Actualisatie bestaand beleid	**4.525**	**0**	**0**	**0**
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	325	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.200	0	0	0

Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**5.385**	**-540**	**-540**	**-540**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**20.296**	18.335	**18.835**	**18.835**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	77.682	80.773	81.261	81.209
Tot de 1e voortgangsrapportage	17	17	17	17
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**77.700**	**80.790**	**81.278**	**81.226**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**860**	**860**	**860**	**860**
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024 hervormingsagenda jeugd	0	0	0	0
Bijdrage gemeenschappelijke regeling MGR sociaal domein Centraal Gelderland	91	0	0	0
Bijdrage Scalabor SW aanwijsbesluit	-70	0	0	0
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen (BUIG)	860	860	860	860
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-21	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**4.481**	**0**	**0**	**0**
Actualisatie fasering investeringen opvang Oekraïners	-27	0	0	0
Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering (Wi2021)	83	0	0	0
Budgetmutatie Minimabeleid - collectieve zorgverzekering	-100	0	0	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	325	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.200	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**5.341**	**860**	**860**	**860**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**83.040**	**81.650**	**82.138**	**82.086**
Saldo voor bestemming	**-62.744**	**-63.315**	**-63.303**	**-63.251**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	124	24	24	24
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	0	0	0

Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutaties reserves	**124**	**24**	**24**	**24**
Saldo na bestemming	**-62.620**	**-63.291**	**-63.278**	**-63.227**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024 hervormingsagenda jeugd	**0**	**-1.400**	**-1.400**	**-1.400**

In het coalitieakkoord Rutte IV is een aanvullende besparing op Jeugdzorg opgenomen die oploopt naar structureel € 511 miljoen vanaf 2027. Het kabinet Schoof laat de besparing vanaf 2026 structureel vervallen. Om die reden wordt in 2026 € 500 miljoen en vanaf 2027 € 511 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Zevenaar gaat het om een bedrag van ongeveer € 1.400.000 per jaar vanaf 2026. In verband met deze geraamde besparing (het bedrag is eerder uit de algemene uitkering gehaald) hebben wij in het verleden een stelpost opgenomen in onze begroting van € 1.400.000 (inkomst). Doordat de bedragen nu toch weer zijn toegevoegd in de algemene uitkering vervalt de te verwachten stelpost. Een structureel nadeel vanaf 2026 van € 1.400.000. Echter dit bedrag is toegevoegd aan de algemene uitkering. Dus per saldo een budgettair neutrale mutatie.

Bijdrage gemeenschappelijke regeling MGR sociaal domein Centraal Gelderland	**-91**	**0**	**0**	**0**

De gemeentelijke bijdragen voor de Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG) worden bijgesteld n.a.v. de prognose 2025.
De bijdrage voor de module WSP daalt doordat er meer regionale opdrachten beschikbaar zijn gekomen waarmee de vaste loonkosten kunnen worden gedekt (voordeel € 17.000).
De bijdrage voor de module WgSW stijgt als gevolg van een hoger dan begrootte loonkostenstijging, in combinatie met herstel van een onvolkomenheid in de primaire begroting. In de actualisatie van de begroting 2024 is een omissie terecht gekomen in de raming van de personeelslasten, als gevolg van een onjuiste verwerking van het vakantiegeld en de bijbehorende sociale lasten.
Daarnaast is binnen de module WgSW sprake van een herverdeling van de gemeentelijke bijdragen op basis van het aantal arbeidsjaren per oktober 2024 (nadeel module WgSW € 108.000). Per saldo een nadeel voor deze modules € 91.000.

Bijdrage Scalabor SW aanwijsbesluit	**70**	**0**	**0**	**0**

Het voorschotbedrag voor de deelnemende gemeenten van de financiële bijdrage voor het materieel werkgeverschap Wsw aan Scalabor is in 2025 verlaagd omdat er sprake is van een hogere SW-bezettingsgraad.
Dit betekent dat het bedrag opgenomen in de gemeentelijke begroting 2025 met € 70.000 verlaagd kan worden.

Budgetmutatie bijstandsuitkeringen (BUIG)	**0**	**0**	**0**	**0**

De ramingen van de uitkeringslasten en -baten (BUIG bijdrage van het Rijk) zijn geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van het voorlopig vastgestelde bedrag van de rijksvergoeding 2025. Wij ramen structureel € 860.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie doelgroepenvervoer	**21**	**0**	**0**	**0**

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2025 van de BVO DRAN. In totaal dalen de kosten met € 21.000. Dit voordeel is het resultaat van een nadeel op Wmo-vraagafhankelijkvervoer (€ 32.000), een voordeel op het Wmo-vervoer dagbesteding (€ 13.000) en het jeugdvervoer (€ 40.000).

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering investeringen opvang Oekraïners	**27**	**0**	**0**	**0**

Door vertraging worden de werkzaamheden aan twee opvanglocaties pas in 2025 afgerond. Een eenmalig voordeel van de kapitaallasten in 2025 van € 27.000.

Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering (Wi2021)	**-83**	**0**	**0**	**0**

De gemeente heeft inburgeringsconsulenten in dienst om de inburgeringsplichtigen te begeleiden bij hun traject. Het aantal inburgeraars is sinds de inwerkingtreding van de Wi2021 gestegen, maar de formatie van de inburgeringsconsulenten is hetzelfde gebleven. De caseload van de inburgeringsconsulenten is te groot en er zijn wachtlijsten voor de start van de inburgering waardoor inburgeraars langer een beroep doen op de bijstandsuitkering. Om dit te voorkomen is uitbreiding van de formatie in 2025 van de inburgeringsconsulenten noodzakelijk. De uitbreiding is vooralsnog tijdelijk en kan niet gerealiseerd worden binnen de formatie (het tijdelijk in dienst nemen van nieuwe medewerker) waardoor deze met duurdere inhuur moet worden ingevuld.
De structurele uitbreiding wordt, vanwege de integrale afweging, meegenomen in de 'kadernota 2026-2029'.

Budgetmutatie Minimabeleid - collectieve zorgverzekering	**100**	**0**	**0**	**0**

Via de raadsinformatiebrief van 24 september 2024 is de raad geïnformeerd over de wijzigingen in de collectieve zorgverzekering (onderdeel van het minimabeleid). De wijzigingen in de collectieve zorgverzekering resulteren in een verwachte totale besparing van circa € 100.000 voor 2025. De besparing is in eerste instantie incidenteel voor 2025, gebaseerd op de specifieke aanpassingen in gemeentelijke bijdragen en verwachte verschuivingen in deelnemersaantallen. Echter, als de daling in het aantal deelnemers en de gewijzigde bijdragen aanhouden, kan dit mogelijk een structurele besparing opleveren vanaf 2025 en volgende jaren. Voorgenomen is om in 2025 te onderzoeken naar een mogelijk alternatief voor de collectieve zorgverzekering, waardoor het vooralsnog om een incidentele besparing gaat.

Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor de gemeentelijke taak met betrekking tot de kinderopvangtoeslagenproblematiek worden kosten gemaakt. Wij verwachten een bedrag van € 325.000 uit te geven. Deze begrotingswijziging is budgettair neutraal omdat de uitgaven door het Rijk via een specifieke uitkering worden vergoed.

Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	**0**	**0**	**0**	**0**

Op basis van de huidige opvanglocaties en de daarin opgevangen vluchtelingen uit de Oekraïne ramen wij hierbij zowel de uitgaven als de rijkscompensatie. De verwachting is dat alle kosten door het Rijk worden vergoed. Wij ramen de baten en lasten op € 4.100.000. Per saldo is deze raming budgettair neutraal.

Totaal mutaties	**44**	**-1.400**	**-1.400**	**-1.400**

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Milieu richt zich op de onderdelen lucht, geluid, bodem, externe veiligheid en duurzaamheid (klimaat).
Over duurzaamheid/klimaat zijn in het Nationaal Klimaatakkoord afspraken gemaakt waarbij de uitvoering bij de gemeenten is belegd. De aanpak en invulling van Zevenaar is onderverdeeld in de 'resultaten': energietransitie, warmtetransitie, circulaire economie/fairtrade gemeente en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

Volksgezondheid

Gemeenten hebben de wettelijke taak zorg te dragen voor de publieke gezondheidszorg voor hun inwoners. Deze publieke gezondheidszorg wordt uitgevoerd door de GGD (VGGM) en biedt gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor alle inwoners (Algemeen Publieke Gezondheidszorg) en preventieve jeugdgezondheidszorg voor 0-18 jarigen (Jeugdgezondheidszorg). Voor de Algemeen Publieke Gezondheidszorg (APG) en de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) geldt dat in 2022-2023 een aantal taken tijdelijk niet of minder uitgevoerd zijn vanwege financiële en personele krapte. Voor 2024 heeft een bijstelling van budgetten plaatsgevonden en is personeel geworven, waarmee in 2024 alle basistaken APG en JGZ zijn uitgevoerd. Voor 2025 e.v. ligt de uitdaging voor om enerzijds verder toekomstbestendig te worden en anderzijds bestaat de druk op beschikbare financiële middelen, resulterend in een bezuinigingsvraagstuk.

Beleidskaders

- Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Geluidbeleid Rijnwaarden
- Watertakenplan de Liemers 2022-2026 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Beheerplan water en riolering (2022)
- Beheerplan begraafplaatsen (2022)
- Visie en integrale nota sociaal domein 2024-2040 (2024)

WAT WILLEN WE?

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Wij willen een bijdrage leveren aan een gezonder Zevenaar. Dit bereiken we door meer dan een goede gezondheidszorg alleen. De omgeving waarin we leven is ook belangrijk om ons geestelijk en lichamelijk fit te voelen. We werken ook aan een duurzame samenleving. Zo borgen we de toekomstbestendigheid en leefbaarheid van de samenleving voor onze toekomstige generaties.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025		
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025		

7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025		
7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025		
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026		
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026		
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023e.v.		
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026		
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026		
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026		
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026		
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026		
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025		
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025		
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026		

7.2 Inzetten voor uitsluitend gebruik van duurzame vormen van energie

7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed 2025-2026

De CO_2-Prestatieladder zetten we in om als organisatie op de onderdelen energie inkoop, mobiliteit en eigen vastgoed (gemeentehuis, Turmac Cultuurfabriek en de gemeentewerf) 100% CO_2-neutraal zijn.

	Status 2024	**Status 1e VGR**
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

In Q2 wordt het concept-uitvoeringsprogramma Klimaatneutrale Organisatie opgeleverd. Daarna wordt dit besproken met verschillende interne belanghebbenden. Op basis van de ontvangen input wordt het uitvoeringsprogramma aan het eind van Q2 afgerond en aangeboden voor besluitvorming door het college.

In 2022 stelde de gemeenteraad de bestemmingsreserve Duurzaamheid in om de uitvoering van de duurzaamheidsdoelstellingen te versnellen. Er is hierbij voor 2025 € 500.000 beschikbaar gesteld voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed. Na de zomer van 2025 ontvangt de gemeenteraad een apart raadsvoorstel om deze middelen vrij te geven, op basis van een plan voor extra verduurzaming van ons maatschappelijk vastgoed.

Voorstel raad
Kennis te nemen van de stand van zaken.

7.4 Werken aan een volledig circulaire economie in 2050

7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente 2023-2026

Met de werkgroep Fairtrade gemeente Zevenaar zetten we ons in om het keurmerk Fairtrade gemeente te verwerven. De voorbereidingen zijn nagenoeg afgerond. Naar verwachting kan het keurmerk nog in 2022 worden aangevraagd en vindt toekenning plaats in 2023. Dat is een eerste stap naar verantwoord inkopen tegen een eerlijke prijs.

	Status 2024	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

In 2024 stelde de werkgroep Fairtrade Gemeente een verdiepingsplan op. Dit plan bevat acties en maatregelen om Fairtrade beter onder de aandacht te brengen bij inwoners, bedrijven en instellingen. Een belangrijke uitdaging is het tekort aan vrijwilligers. Momenteel zijn er slechts twee actieve vrijwilligers, die zich enkele uren per week inzetten voor de campagne. Dit is niet genoeg om alle acties en maatregelen uit te voeren en de titel Fairtrade Gemeente te behouden. Daarom beperkt de werkgroep in 2025 de inspanningen tot het organiseren van (Fairtrade) koffieproeverijen, zichtbaarheid tijdens de jaarlijkse avondvierdaagse en het werven van nieuwe ondernemers voor de campagne Fairtrade Gemeente Zevenaar. Daarnaast blijft de werkgroep zich actief inzetten om nieuwe leden aan te trekken.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio 2023-2025

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen. Het vormt een gesloten kringloop, waarin producten en grondstoffen hun waarde behouden. Zevenaar heeft als doelstelling in 2030 50% en 2050 100% circulair te zijn. Via een routekaart circulaire economie zetten we routes uit om dat doel te bereiken.
Regionale samenwerking is belangrijk om doelstellingen te behalen die wij niet op lokale schaal kunnen bereiken. Wij nemen deel aan de opgave circulaire regio van de Groene Metropoolregio 2023-2025. Via deze regionale samenwerking bevorderen we circulaire opdrachtgeverschap en inkoop in de grond-, weg en waterbouw.

	Status 2024	Status 1e VGR
Stand van zaken	Niet volgens plan	Niet volgens plan

Circulaire routekaart
Aan het begin van Q2 wordt het concept-uitvoeringsprogramma Klimaatneutrale Organisatie opgeleverd. Daarna wordt dit besproken met verschillende interne belanghebbenden. Op basis van de ontvangen input wordt het uitvoeringsprogramma aan het eind van Q2 afgerond en aangeboden voor besluitvorming door het college.

Regionale samenwerking
In 2023 sloot de gemeente Zevenaar zich aan bij de regionale Woondeal 2.0 voor de regio Arnhem-Nijmegen en het programma 'Conceptueel en Circulair Bouwen'. Vervolgens werd gestart met het opstellen van een regionaal plan van aanpak, dat uiteindelijk een handreiking werd. In maart 2025 is de Handreiking Praktische Toepassing Circulaire Impactladder 2025 opgeleverd. Hiermee kunnen we de Circulaire Impactladder gebruiken als screenings- en toetsingsinstrument om de regionale circulaire doelstellingen te monitoren. De Impactladder is vooruitlopend in het concretiseren van deze doelstellingen en het bieden van handvatten om circulaire doelstellingen vast te leggen in afspraken binnen de bouwkolom.

Voorstel raad
Kennis te nemen van de stand van zaken.

7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid 2024-2025

Het plaatsen van ondergrondse containers voor restafval bij hoogbouw is het laatste grote onderdeel van de harmonisatie van het afvalbeleid. Ook het nieuwe aanbiedstation op 7Poort nadert zijn voltooiing. In 2023 kunnen we de effecten van deze ontwikkelingen op het afvalaanbod en de afvalscheiding in kaart brengen. Mede op basis daarvan moet de gemeente brengen we in beeld hoe we verder willen met het afvalbeleid in de toekomst, welke doelen wij nastreven en welke middelen hiervoor nodig zijn. Hierna volgt actualisatie van het afvalstoffenbeleid. Wij moeten daarnaast bepalen hoe wij in overleg met de gemeente Montferland gevolg willen geven aan het onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de Reinigingsdienst De Liemers (RDL).

	Status 2024	Status 1e VGR
Stand van zaken	Volgens plan	Niet volgens plan

Toekomstbestendigheid van de RDL loopt vertraging op. De zienswijze van de gemeente Zevenaar had 1 januari 2025 gereed moeten zijn. De behandeling start vanaf april 2025. Hierdoor wordt de inwerkingtreding van de nieuwe GR op 1 juni 2025 niet gehaald.

Voorstel raad
Kennisnemen van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	11.788	11.851	11.607	11.943
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**11.788**	**11.851**	**11.607**	**11.943**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage				
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**11.788**	11.851	**11.607**	**11.943**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	15.871	14.509	14.054	15.015
Tot de 1e voortgangsrapportage	163	51	51	51
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**16.033**	**14.559**	**14.105**	**15.066**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	**0**	**0**	**0**	**0**

Actualisatie budget Lobith-Zuid in verband met Sanering bodemverontreiniging Walhof	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**-34**	**-10**	**-10**	**-10**
Actualisatie fasering investering duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-23	-10	-10	-10
Actualisatie investeringen afval	0	0	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-11	0	0	0
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget watertakenplan klimaatadaptieve maatregelen	0	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**-34**	**-10**	**-10**	**-10**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**15.999**	**14.550**	**14.095**	**15.056**
Saldo voor bestemming	**-4.212**	**-2.699**	**-2.488**	**-3.113**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	1.211	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	112	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutaties reserves	**1.323**	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming	**-2.889**	**-2.699**	**-2.488**	**-3.113**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget Lobith-Zuid in verband met Sanering bodemverontreiniging Walhof	**0**	**0**	**0**	**0**

Bij de uitvoering van de revitaliseringswerkzaamheden in Lobith is op de Waldhof een omvangrijke bodemverontreiniging vastgesteld met aanwezigheid van minerale oliën en veel zware metalen. Bij een vooronderzoek is deze verontreiniging niet aan het licht gekomen. In de raming van de investering voor deze revitalisering is dan ook geen rekening gehouden met een eventuele sanering. De post onvoorzien binnen de oorspronkelijk geraamde werkzaamheden biedt onvoldoende ruimte om de saneringskosten ad € 350.000 te dekken. Aanleg van een nieuwe riolering en een nieuwe Vitens waterleiding is nu niet mogelijk en kan pas uitgevoerd worden nadat de grond gesaneerd is. Ook vanuit het oogpunt van het geruststellen van de aanwonenden is uitstel van de sanering niet gewenst. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 6.000 die we verrekenen binnen de rioolheffing. Hiermee gaat het om een budgettair neutrale wijziging.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering investering duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**23**	**10**	**10**	**10**

In de meerjarenbegroting 2024-2028 is investeringsbudget opgenomen voor duurzaamheidsmaatregelen van de eigen organisatie. Dit budget is in 2024 niet volledig gebruikt waardoor de afschrijvingslast 2025 vrijvalt. Daarnaast hevelen wij met deze wijziging € 62.000 over naar het investeringsbudget Bloemenkamp: vernieuwen rioolstelsel. Dit budget bedraagt hierdoor nu in totaal € 2.078.000. Ook hevelen wij € 38.000 over naar het investeringsbudget aanbrengen zonnepanelen brandweerkazerne. Dit budget bedraagt hierdoor in totaal € 38.000. Tenslotte hevelen wij € 58.000 investeringsbudget over voor vervanging zonnepanelen/warmtepomp gemeentewerf Zevenaar. Dit budget bedraag hierdoor € 58.000. Per saldo levert deze mutatie een voordeel in de afschrijvingslasten op in 2025 van € 23.000 eenmalig en € 5.000 structureel vanaf 2026.

Actualisatie investeringen afval	**0**	**0**	**0**	**0**

We hebben de afval gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget afval worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit bedrag van € 79.500 wordt gestort in de voorziening afval. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**11**	**0**	**0**	**0**

We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 in programma 0 van: € 133.000, programma 2: € 30.000, programma 7: € 11.000.

Actualisatie investeringen riolering	**0**	**0**	**0**	**0**

De riool-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en waar gewenst de raming geactualiseerd. In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten van bijvoorbeeld gemalen mechanisch / bouwkundig en minigemalen, hebben we de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Eerder beschikbaar gesteld budget watertakenplan klimaatadaptieve maatregelen	**0**	**0**	**0**	**0**

Bij het watertakenplan is een exploitatiebudget beschikbaar gesteld. Het budget 'Klimaatadaptatie Maatregelen Gemeente Zevenaar 2024-2027', gericht op het nemen van fysieke maatregelen ter beperking van klimaatrisico's, heeft wegens capaciteitstekorten en vertraagde coördinatie tussen de drie deelnemende gemeenten binnen de DPRA-werkregio De Liemers een achterstand ontwikkeld in de uitvoering. Als gevolg hiervan is een deel van het beschikbare budget in 2024 niet besteed. De samenwerking binnen de werkregio blijft gebaseerd op het oorspronkelijke uitvoeringsprogramma, waarin alle projectuitgaven zijn opgenomen.

Derhalve wordt gevraagd het restant budget van 2024, € 57.000 als aanvulling op het budget van 2025 opnieuw beschikbaar te stellen. Dit wordt verrekend met de voorziening riolering en is derhalve budgettair neutraal.

Totaal mutaties	**34**	**10**	**10**	**10**

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Ontwikkelingen

Ontwikkeling Woningbouw

Binnen het kader van de ruimtelijke (regionale) opgave en ontwikkelingen is gewerkt aan een omgevingsvisie met aandacht voor aspecten zoals wonen, werken, infrastructuur, recreatie, natuur en energietransitie. Dit zal niet alleen bijdragen aan een aansluitende ruimtelijke planning, maar ook een positieve impact hebben op sociaal-maatschappelijke vraagstukken. De vaststelling is in kwartaal 2 van 2025.

Voor de woningbouw is de ambitie om per jaar 150 tot 200 woningen toe te voegen. In 2024 zijn er ca. 213 woningen toegevoegd. De meest recente woningmarktonderzoeken geven aan dat de woningvraag de laatste jaren nog sterker is toegenomen dan eerdere onderzoeken aangaven. Dit impliceert dat de woningaantallen waar wij nu rekening mee houden de komende jaren waarschijnlijk nog verhoogd zullen moeten worden. Daarvoor wordt nu gewerkt aan de update van de woondeal.

We hebben daarom positie genomen in de grondmarkt door het voeren van een situationeel grondbeleid en hebben Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG) gevestigd op meerdere locaties binnen onze gemeente. Dit met als doel om meer regie te kunnen voeren op de woningbouwproductie. Het voorstel naar de haalbaarheid van de Wvg-locaties op financieel en ruimtelijk vlak is in 2024 uitgevoerd en daarop is door u positief besloten. Een andere belangrijke stap die is gezet is de vaststelling van de uitgangspunten en het open van de grondexploitatie voor Vestersbos. De selectieleidraad daarvoor is in februari 2025 uitgezet.

Wet goed verhuurderschap (arbeidsmigranten)

Sinds 1 januari 2024 heeft de gemeente een meldpunt voor goed verhuurderschap, waar inwoners ongewenst gedrag van verhuurders kunnen melden, zoals oneerlijke kosten, discriminatie of bedreiging, op basis van de Wet goed verhuurderschap. Er zijn 10 meldingen ontvangen, die niet tot handhaving hebben geleid. Inwoners zijn doorverwezen naar andere organisaties voor passende hulp. Verder is onderzocht of een vergunningsstelsel voor huurders en/of arbeidsmigranten nodig is voor de gemeente Zevenaar, dat is niet het geval.

Beleidskaders

- Structuurvisie Zevenaar 2012-2030
- Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 (2017)
- Woonzorgvisie Zevenaar 2024-2028
- Plan Woningbouw (2022)
- Nota grondbeleid Zevenaar 2021
- Woondeal regio Arnhem-Nijmegen 2.0 (2023)
- Nota vastgoedbeleid
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2021 - 2024
- Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)
- Integraal accommodatieplan 2020-2040 (IAP)

WAT WILLEN WE?

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de natuur- en cultuurhistorische waarden. We zetten de veranderopgave van de Omgevingswet in voor een andere manier van werken binnen het fysieke domein. We vinden dat er voor iedereen een geschikte woning moet zijn en dat onze inwoners prettig moeten kunnen wonen in een veilige en schone omgeving.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2024	Status 1e VGR
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026		
8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023e.v.		
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026		
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025		
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026		
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026		
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022e.v.		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	-245	1.724	35.980	2.834
Tot de 1e voortgangsrapportage	8.140	2.292	-31.366	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	**7.895**	**4.016**	**4.614**	**2.834**
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	**23**	**8**	**8**	**8**
Budgetmutatie dorpendeal Lathum later	15	0	0	0
Startersleningen	8	8	8	8
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	**23**	**8**	**8**	**8**
Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	**7.918**	4.024	**4.622**	**2.842**
LASTEN				
Meerjarenbegroting 2025-2028	2.588	4.280	38.384	5.331
Tot de 1e voortgangsrapportage	8.990	2.292	-31.366	0

Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	**11.578**	**6.572**	**7.018**	**5.331**

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	**-446**	**24**	**78**	**42**
Actualisatie fasering plan woningbouw	-518	-18	36	0
Budgetmutatie dorpendeal Lathum later	30	0	0	0
Startersleningen	42	42	42	42
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	**-446**	**24**	**78**	**42**
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	**11.132**	**6.597**	**7.096**	**5.373**
Saldo voor bestemming	**-3.213**	**-2.572**	**-2.474**	**-2.530**

Mutaties reserves

Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	602	102	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	636	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-518	-18	36	0
Totaal onttrekkingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2025-2028	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal mutaties reserves	**720**	**84**	**36**	**0**
Saldo na bestemming	**-2.494**	**-2.488**	**-2.438**	**-2.530**

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie fasering plan woningbouw	**518**	**18**	**-36**	**0**

In de raadsvergadering van 26 juni 2024 en 25 september 2024 zijn besluiten genomen over de inzet van de middelen uit de bestemmingsreserve woningbouw. Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de fasering. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie dorpendeal Lathum later	**-15**	**0**	**0**	**0**

Vanuit het dorp Lathum wordt in samenspraak met de gemeente al enige tijd gewerkt aan het opstellen van een masterplan. De planning was dat dit proces eind 2024 kon worden afgerond, maar het blijkt dat de voorbereiding mede door capaciteitsproblemen meer tijd vraagt dan oorspronkelijk gepland. In aanloop naar de besluitvorming over het plan door de raad is voor 2025 ook nog inzet van capaciteit en expertise noodzakelijk. De kosten hiervoor zijn becijfers op € 30.000. Hiervan wordt 50% gedekt uit een subsidie van de provincie. Een nadeel in 2025 van € 15.000.

Startersleningen	**-34**	**-34**	**-34**	**-34**

De gemeente Zevenaar verstrekt steeds meer startersleningen. Dit is positief voor de mensen die starten op de koopwoningmarkt. Echter door dit succes stijgen de rentelasten en -baten en stijgt de variabele beheersvergoeding over het saldo van de uitstaande leningen. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Een structureel nadeel vanaf 2025 van € 27.000.

Totaal mutaties	**469**	**-16**	**-70**	**-34**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie fasering plan woningbouw	**-518**	**-18**	**36**	**0**

In de raadsvergadering van 26 juni 2024 en 25 september 2024 zijn besluiten genomen over de inzet van de middelen uit de bestemmingsreserve woningbouw. Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de fasering. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Totaal reservemutaties	**-518**	**-18**	**36**	**0**

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding
In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders
Voor wat betreft de financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2023
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2024
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES IN DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle financiële baten en lasten, zoals die zijn opgenomen in deze rapportage. In de tabel worden baten en lasten apart gepresenteerd.
Na de tabel geven wij de toelichtingen op alle financiële mutaties. Deze toelichtingen staan op alfabetische volgorde, maar er is geen indeling op baten en lasten. Elke wijziging wordt daarmee eenmalig ("netto") toegelicht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
1. Autonome ontwikkelingen	**1.391**	**1.414**	**1.666**	**1.864**
Algemene uitkering - decembercirculaire 2024	156	147	339	470
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	325	1.807	1.867	1.934
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024 hervormingsagenda jeugd	0	-1.400	-1.400	-1.400
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen (BUIG)	860	860	860	860
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	110	0	0	0
Dividend Alliander	-60	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**4.700**	**200**	**200**	**200**
Actualisatie budget werkzaamheden kabels en leidingen nutsbedrijven	200	200	200	200
Budgetmutatie Dividenduitkering Ataro BV	-130	0	0	0
Budgetmutatie dorpendeal Lathum later	15	0	0	0
Budgetmutatie versterking cultuureducatie	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	30	0	0	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	325	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.200	0	0	0
Startersleningen	0	0	0	0
Totaal mutaties 1e voortgangsrapportage - Baten	**6.091**	**1.614**	**1.866**	**2.064**
LASTEN				
1. Autonome ontwikkelingen	**1.474**	**1.260**	**1.260**	**1.260**
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	400	400	400	400
Bijdrage gemeenschappelijke regeling MGR sociaal domein Centraal Gelderland	91	0	0	0
Bijdrage Scalabor SW aanwijsbesluit	-70	0	0	0
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen (BUIG)	860	860	860	860
Budgetmutatie dienstverleningsovereenkomst (DVO) Sportbedrijf	124	0	0	0
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-21	0	0	0
Budgetmutatie leerlingenvervoer	-20	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	110	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	**5.797**	**712**	**711**	**519**
Actualisatie budget vastgoed	232	232	232	232
Actualisatie budget werkzaamheden kabels en leidingen nutsbedrijven	200	200	200	200

Actualisatie budgetten openbaar groen en buitensport	401	67	67	67
Actualisatie fasering investering duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-23	-5	-5	-5
Actualisatie fasering investeringen opvang Oekraïners	-27	0	0	0
Actualisatie fasering plan woningbouw	-518	-18	36	0
Actualisatie fasering project advies en begeleiding project A12/A15	50	0	0	0
Actualisatie investering hardware	0	-12	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-174	0	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen	-31	0	0	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting	-5	0	0	0
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 2)	-52	0	0	-2
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 3)	0	0	-17	0
Actualisatie investeringen vastgoed	-21	0	0	0
Actualisatie investeringen wegen	-96	0	0	0
Budgetmutatie dorpendeal Lathum later	30	0	0	0
Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering (Wi2021)	83	0	0	0
Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte en vervanging	375	0	0	0
Budgetmutatie Minimabeleid - collectieve zorgverzekering	-100	0	0	0
Budgetmutatie onderwijshuisvesting PO (plaatsen noodlokaal)	55	0	0	0
Budgetmutatie project IHP (integraal huisvestingsplan) onderwijs	87	0	0	0
Budgetmutatie project sportpark Hengelder	100	0	0	0
Budgetmutatie versterking bibliotheekwerk	133	0	0	0
Budgetmutatie versterking cultuureducatie	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	65	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatie in ontwikkeling	170	170	170	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget Rhederlaagse Meren	50	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	150	0	0	0
Fasering budget onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	325	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.200	0	0	0
Startersleningen	27	27	27	27
Totaal 1e voortgangsrapportage - Lasten	**7.271**	**1.972**	**1.971**	**1.779**
Totaal mutaties 1e VGR voor bestemming	**-1.180**	**-358**	**-105**	**285**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	-709	-43	22	-95
Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	**-709**	**-43**	**22**	**-95**

Totaal mutaties 1e VGR na bestemming	**-1.888**	**-401**	**-82**	**189**

TOELICHTING MUTATIES IN DE EXPLOITATIE

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1. Autonome ontwikkelingen				
Actualisatie budget Lobith-Zuid in verband met Sanering bodemverontreiniging Walhof	**0**	**0**	**0**	**0**

Bij de uitvoering van de revitaliseringswerkzaamheden in Lobith is op de Waldhof een omvangrijke bodemverontreiniging vastgesteld met aanwezigheid van minerale oliën en veel zware metalen. Bij een vooronderzoek is deze verontreiniging niet aan het licht gekomen. In de raming van de investering voor deze revitalisering is dan ook geen rekening gehouden met een eventuele sanering. De post onvoorzien binnen de oorspronkelijk geraamde werkzaamheden biedt onvoldoende ruimte om de saneringskosten ad € 350.000 te dekken. Aanleg van een nieuwe riolering en een nieuwe Vitens waterleiding is nu niet mogelijk en kan pas uitgevoerd worden nadat de grond gesaneerd is. Ook vanuit het oogpunt van het geruststellen van de aanwonenden is uitstel van de sanering niet gewenst. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 6.000 die we verrekenen binnen de rioolheffing. Hiermee gaat het om een budgettair neutrale wijziging.

Algemene uitkering - decembercirculaire 2024	**156**	**147**	**339**	**470**

In RIB 2024-484 informeerden wij u over de gevolgen van de decembercirculaire 2024 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutatie is de correctie van de volumegroei bbp (bruto binnenlands product) welke niet was meegenomen in de septembercirculaire 2024. Daarnaast is nog een aantal maatstaven aangepast. Voor Zevenaar betekent dit per saldo een verhoging van de inkomsten vanaf 2025 met € 156.000 oplopend tot € 602.000 in 2029.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	**-75**	**1.407**	**1.467**	**1.534**

In RIB 2024-461 informeerden wij u over de gevolgen van de septembercirculaire 2024 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:
*De compensatie voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2025 bedraagt € 400.000. De stijging bestaat uit zowel een stijging van de lonen als een stijging van de kosten. Dit bedrag zetten wij apart om de budgetten te verhogen.
*Het Rijk heeft haar ramingen van de groei van de bevolking en economie verlaagd. Hierdoor komen hiervoor minder middelen beschikbaar. Dit is oplopend vanaf 2025 een lager bedrag van € 36.000 tot € 458.000 lager in 2029.
*In het coalitieakkoord Rutte IV was een aanvullende besparing op Jeugdzorg opgenomen die opliep naar structureel € 511 miljoen vanaf 2027. Het kabinet Schoof laat de besparing vanaf 2026 structureel vervallen. Om die reden wordt in 2026 € 500 miljoen en vanaf 2027 € 511 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Zevenaar gaat het om een bedrag van ongeveer € 1.400.000 per jaar vanaf 2026.
*Tenslotte is ook het begrotingsjaar 2029 toegevoegd aan de berekening van de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect in 2029 van € 937.000.

Per saldo een verlaging van de inkomsten in 2025 met € 75.000 en vanaf 2026 een verhoging van de inkomsten met € 1.407.000 oplopend tot € 2.461.000 in 2029.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2024 **0** **-1.400** **-1.400** **-1.400**

hervormingsagenda jeugd

In het coalitieakkoord Rutte IV is een aanvullende besparing op Jeugdzorg opgenomen die oploopt naar structureel € 511 miljoen vanaf 2027. Het kabinet Schoof laat de besparing vanaf 2026 structureel vervallen. Om die reden wordt in 2026 € 500 miljoen en vanaf 2027 € 511 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Zevenaar gaat het om een bedrag van ongeveer € 1.400.000 per jaar vanaf 2026. In verband met deze geraamde besparing (het bedrag is eerder uit de algemene uitkering gehaald) hebben wij in het verleden een stelpost opgenomen in onze begroting van € 1.400.000 (inkomst). Doordat de bedragen nu toch weer zijn toegevoegd in de algemene uitkering vervalt de te verwachten stelpost. Een structureel nadeel vanaf 2026 van € 1.400.000. Echter dit bedrag is toegevoegd aan de algemene uitkering. Dus per saldo een budgettair neutrale mutatie.

Bijdrage gemeenschappelijke regeling MGR sociaal domein Centraal Gelderland **-91** **0** **0** **0**

De gemeentelijke bijdragen voor de Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SDCG) worden bijgesteld n.a.v. de prognose 2025.
De bijdrage voor de module WSP daalt doordat er meer regionale opdrachten beschikbaar zijn gekomen waarmee de vaste loonkosten kunnen worden gedekt (voordeel € 17.000).
De bijdrage voor de module WgSW stijgt als gevolg van een hoger dan begrootte loonkostenstijging, in combinatie met herstel van een onvolkomenheid in de primaire begroting. In de actualisatie van de begroting 2024 is een omissie terecht gekomen in de raming van de personeelslasten, als gevolg van een onjuiste verwerking van het vakantiegeld en de bijbehorende sociale lasten.
Daarnaast is binnen de module WgSW sprake van een herverdeling van de gemeentelijke bijdragen op basis van het aantal arbeidsjaren per oktober 2024 (nadeel module WgSW € 108.000). Per saldo een nadeel voor deze modules € 91.000.

Bijdrage Scalabor SW aanwijsbesluit **70** **0** **0** **0**

Het voorschotbedrag voor de deelnemende gemeenten van de financiële bijdrage voor het materieel werkgeverschap Wsw aan Scalabor is in 2025 verlaagd omdat er sprake is van een hogere SW-bezettingsgraad.
Dit betekent dat het bedrag opgenomen in de gemeentelijke begroting 2025 met € 70.000 verlaagd kan worden.

Budgetmutatie bijstandsuitkeringen (BUIG) **0** **0** **0** **0**

De ramingen van de uitkeringslasten en -baten (BUIG bijdrage van het Rijk) zijn geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van het voorlopig vastgestelde bedrag van de rijksvergoeding 2025. Wij ramen structureel € 860.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie dienstverleningsovereenkomst (DVO) Sportbedrijf **-124** **0** **0** **0**

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is geconstateerd dat de dienstverleningsovereenkomsten met Ataro niet kostendekkend zijn. Door onder andere kostenstijgingen op grondstoffen en personele lasten, die niet gecorrigeerd zijn middels de verstrekte indexatie, is een tekort ontstaan. Er is afgesproken dit te corrigeren. Voorgesteld wordt voor 2025 een bedrag beschikbaar te stellen voor dekking van de hogere kosten van de dienstverleningsovereenkomst. Het nadeel bedraagt € 124.000. De structurele effecten worden, vanwege de integrale afweging, in de kadernota 2026-2029 opgenomen.

Budgetmutatie doelgroepenvervoer **21** **0** **0** **0**

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2025 van de BVO DRAN. In totaal dalen de kosten met € 21.000. Dit voordeel is het resultaat van een nadeel op Wmo-

vraagafhankelijkvervoer (€ 32.000), een voordeel op het Wmo-vervoer dagbesteding (€ 13.000) en het jeugdvervoer (€ 40.000).

Budgetmutatie leerlingenvervoer	**20**	**0**	**0**	**0**

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2025 van de BVO DRAN. De bijdrage voor het leerlingenvervoer daalt in 2024 daalt € 20.000. Dit wordt veroorzaakt door een daling van het aantal en een efficiëntere inzet.

Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	**0**	**0**	**0**	**0**

De specifieke uitkering van het Rijk voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2025 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij verhogen de baten en de lasten structureel met € 110.000. Deze aanpassing is budgettair neutraal.

Dividend Alliander	**-60**	**0**	**0**	**0**

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 16 april 2025 is het voorstel tot uitkering van het reguliere dividend over het boekjaar 2024 van € 95,8 miljoen (2023: € 120,3 miljoen) ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd.
Voor Zevenaar betekent dit een lagere dividenduitkering dan begroot en een vooralsnog eenmalig nadeel in 2025 van € 60.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie budget vastgoed	**-232**	**-232**	**-232**	**-232**

Uit de BTW controle is gebleken dat onterecht BTW is gecompenseerd bij de sportaccommodaties. De BTW wordt voortaan kostprijsverhogend geboekt en heeft een structureel karakter. Tevens is in verband met hoger verbruik van elektriciteit en het lagere begrote bedrag in 2025 het budget verhoogd met (€ 148.000). Dit heeft een structureel negatief effect in 2025 van € 206.000 in programma 5.
Daarnaast wordt het budget Kulturhus De Brede Blik verhoogd in verband met hogere kosten schoonmaak als gevolg van kwaliteit en prijs en de hogere onderhoudskosten. Dit heeft een structureel negatief effect in 2025 van € 26.000 in programma 5. Totaal nadeel van € 232.000 in programma 5.

Actualisatie budget werkzaamheden kabels en leidingen nutsbedrijven	**0**	**0**	**0**	**0**

Nutsbedrijven leveren een bijdrage voor de verhardingen. Deze ontvangsten doteren we aan de voorziening wegen. Gezien de komende jaren hier fors meer inkomsten (€ 200.000) worden verwacht ramen we deze meerdere uitgaven in de exploitatie. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie budgetten openbaar groen en buitensport	**-401**	**-67**	**-67**	**-67**

Voor het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden aan het gemeentelijk groen wordt in verband met een prijsindexering van 6,5% van de onderhoudskosten de groenbestek budgetten verhoogd. Dit leidt tot stijging van de structurele onderhoudskosten van totaal (€ 153.000). Het structurele deel van de onderhoudskosten wordt opgenomen in de Kadernota. Dit in verband met de integrale afweging die plaats vindt.

Voor het groen-, bermen- en bomenonderhoud in de gemeente Zevenaar zijn meerdere contracten afgesloten met verschillende aannemers. Toezichthouders en directievoerders begeleiden deze contracten. Bij het opstellen van de begroting worden normaal gesproken VAT-kosten (Voorbereiding, Advies, Toezicht en directievoering) meegenomen, maar dit is bij de huidige contracten niet gebeurd. Hierdoor is er onvoldoende capaciteit binnen de vaste formatie om al het toezicht en de directievoering uit te voeren,

waardoor externe inhuur nodig is. De kosten hiervan bedragen €150.000 in 2025. Eén aannemer vraagt bovendien buitensporig veel aandacht om de afgesproken kwaliteit en kwantiteit te waarborgen.
Voor de buitensportaccommodaties moet in 2025 een meerjareninvestering- en meerjarenonderhoudsplan worden opgesteld. Hiervoor is een eenmalig budget van € 50.000 nodig waarvoor eenmalig € 32.000 wordt bijgeraamd, het restant wordt uit bestaande middelen betaald.

Daarnaast zijn wij, voor de onderhoudsbijdrage voor de sportterreinen aan Ataro, BTW-plichtig. Dit leidt tot een structurele verhoging van € 67.000.

Dit leidt in 2025 tot € 401.000 hogere lasten en structureel tot hogere lasten van € 67.000. Dit nadeel brengen we ten laste van het begrotingsresultaat.

Actualisatie fasering investering duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	**23**	**5**	**5**	**5**

In de meerjarenbegroting 2024-2028 is investeringsbudget opgenomen voor duurzaamheidsmaatregelen van de eigen organisatie. Dit budget is in 2024 niet volledig gebruikt waardoor de afschrijvingslast 2025 vrijvalt. Daarnaast hevelen wij met deze wijziging € 62.000 over naar het investeringsbudget Bloemenkamp: vernieuwen rioolstelsel. Dit budget bedraagt hierdoor nu in totaal € 2.078.000. Ook hevelen wij € 38.000 over naar het investeringsbudget aanbrengen zonnepanelen brandweerkazerne. Dit budget bedraagt hierdoor in totaal € 38.000. Tenslotte hevelen wij € 58.000 investeringsbudget over voor vervanging zonnepanelen/warmtepomp gemeentewerf Zevenaar. Dit budget bedraag hierdoor € 58.000. Per saldo levert deze mutatie een voordeel in de afschrijvingslasten op in 2025 van € 23.000 eenmalig en € 5.000 structureel vanaf 2026.

Actualisatie fasering investeringen opvang Oekraïners	**27**	**0**	**0**	**0**

Door vertraging worden de werkzaamheden aan twee opvanglocaties pas in 2025 afgerond. Een eenmalig voordeel van de kapitaallasten in 2025 van € 27.000.

Actualisatie fasering plan woningbouw	**518**	**18**	**-36**	**0**

In de raadsvergadering van 26 juni 2024 en 25 september 2024 zijn besluiten genomen over de inzet van de middelen uit de bestemmingsreserve woningbouw. Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de fasering. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie fasering project advies en begeleiding project A12/A15	**-50**	**0**	**0**	**0**

De Raad van State heeft op woensdag 2 oktober 2024 het Tracébesluit ViA15 onherroepelijk verklaard. Rijkswaterstaat is samen met GelreGroen, het consortium, in overleg over het contract. Wij verwachten hierdoor in 2025 € 50.000 meer inzet vanuit gemeente Zevenaar. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investering hardware	**0**	**12**	**0**	**0**

De investering in de hardware (laptops) voor raadsleden met het investeringsbedrag van € 47.300 verschuiven we van 2025 naar 2026.
Tegenover de afschrijvingslasten staat de inzet van de reserve afschrijvingslasten. Derhalve geen effect op het resultaat.

Actualisatie investeringen afval	**0**	**0**	**0**	**0**

We hebben de afval gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget afval worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit bedrag van € 79.500 wordt

gestort in de voorziening afval. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens **174** **0** **0** **0**

We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 in programma 0 van: € 133.000, programma 2: € 30.000, programma 7: € 11.000.

Actualisatie investeringen openbaar groen **31** **0** **0** **0**

We hebben de groen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit betreft o.a. vervanging bomen en -groen, aantrekkelijk en uitnodigend groen en Bizetstraat. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 25.000 in programma 5.

Actualisatie investeringen openbare verlichting **5** **0** **0** **0**

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 5.000 in programma 2.

Actualisatie investeringen riolering **0** **0** **0** **0**

De riool-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en waar gewenst de raming geactualiseerd. In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten van bijvoorbeeld gemalen mechanisch / bouwkundig en minigemalen, hebben we de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen team OFLV (programma 2) **52** **0** **0** **2**

Wij hebben de startdatum van drie investeringsprojecten in de tijd verschoven. Het gaat hierbij om drie projecten die afhankelijk zijn van de start van het project ViA15. Deze projecten zijn afhankelijk van externe besluitvorming. Daarnaast is o.a. het project herinrichting parkeerterrein centrum/Babberichseweg in 2024 niet afgerond waardoor de kapitaallast in 2025 vrijvalt. Voor Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis gaan wij uit van realisatie in 2028 waardoor in 2029 de kapitaallasten in de exploitatie worden opgenomen. Tenslotte zien wij af van een extra tussentijdse monitoring van de luchtkwaliteit effecten A12/A15 Arnhemseweg en weg Hengelder. Wij verrichten de meting nadat de werkzaamheden A15/A12 zijn afgerond. Hierdoor is het totaal van het begrote investeringsbudget hiervoor € 116.000. Per saldo in deze wijziging een voordeel in 2025 van € 52.000, een voordeel in 2028 van € 2.000 en een nadeel in 2029 van € 13.000.

Actualisatie investeringen team OFLV (programma 3) **0** **0** **17** **0**

Wij hebben de startdatum van twee investeringsprojecten beiden met een jaar in de tijd verschoven. Voor project toekomstbestendig bedrijventerrein Lobith-Halve Maan geldt dat we 2025 benutten om samen met VNO/NCW een traject te doorlopen om de ondernemers op de Halve Maan te organiseren. Dit is de basis voor het opstellen van een gezamenlijk plan van aanpak om het bedrijventerrein toekomstbestendig te maken. Start uitvoering vanaf 2026. Voor project herinrichten Edisonstraat/Doesburgseweg geldt dat, afhankelijk van ViA15-A12 de uitvoering zal plaatsvinden in 2026 en 2027. Een voordeel in de kapitaallasten in 2027 van € 17.000.

Actualisatie investeringen vastgoed	**21**	**0**	**0**	**0**

We hebben de gerelateerde investeringsbudgetten van vastgoed nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit betreft de bouwkosten voor de inrichting van Raadhuisplein 1D. Het werk is december 2024 in opdracht gegeven, na ontvangst van de omgevingsvergunningen. De verwachte opleverdatum is eind maart 2025. Daarnaast de verduurzaming van de brandweerkazerne in afwachting van het aanbrengen van zonnepanelen. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 21.000 in programma 0.

Actualisatie investeringen wegen	**96**	**0**	**0**	**0**

We hebben de wegen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten, waaronder Spijk en Pannerden worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 67.000 in programma 2, in programma 3 € 27.000 en in programma 5 € 1.000.

Budgetmutatie Dividenduitkering Ataro BV	**-130**	**0**	**0**	**0**

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is afgesproken dat Ataro BV jaarlijks een bedrag van ten minste €100.000 als dividend uitkeert. Eventuele winsten uitkomend boven dit bedrag mag Ataro inzetten ter versterking van haar eigen vermogen, met een maximaal bedrag van € 450.000. In de begroting is rekening gehouden met een dividenduitkering van € 230.000. Gebaseerd op de uitkeringen de afgelopen jaren, waaronder € 101.000 ten behoeve van het jaar 2023, is het in de begroting opgenomen bedrag te hoog. Het nadeel bedraagt € 130.000. De structurele effecten worden, vanwege de integrale afweging, meegenomen in de kadernota 2026-2029.

Budgetmutatie dorpendeal Lathum later	**-15**	**0**	**0**	**0**

Vanuit het dorp Lathum wordt in samenspraak met de gemeente al enige tijd gewerkt aan het opstellen van een masterplan. De planning was dat dit proces eind 2024 kon worden afgerond, maar het blijkt dat de voorbereiding mede door capaciteitsproblemen meer tijd vraagt dan oorspronkelijk gepland. In aanloop naar de besluitvorming over het plan door de raad is voor 2025 ook nog inzet van capaciteit en expertise noodzakelijk. De kosten hiervoor zijn becijfers op € 30.000. Hiervan wordt 50% gedekt uit een subsidie van de provincie. Een nadeel in 2025 van € 15.000.

Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering (Wi2021)	**-83**	**0**	**0**	**0**

De gemeente heeft inburgeringsconsulenten in dienst om de inburgeringsplichtigen te begeleiden bij hun traject. Het aantal inburgeraars is sinds de inwerkingtreding van de Wi2021 gestegen, maar de formatie van de inburgeringsconsulenten is hetzelfde gebleven. De caseload van de inburgeringsconsulenten is te groot en er zijn wachtlijsten voor de start van de inburgering waardoor inburgeraars langer een beroep doen op de bijstandsuitkering. Om dit te voorkomen is uitbreiding van de formatie in 2025 van de inburgeringsconsulenten noodzakelijk. De uitbreiding is vooralsnog tijdelijk en kan niet gerealiseerd worden binnen de formatie (het tijdelijk in dienst nemen van nieuwe medewerker) waardoor deze met duurdere inhuur moet worden ingevuld.
De structurele uitbreiding wordt, vanwege de integrale afweging, meegenomen in de 'kadernota 2026-2029'.

Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte en vervanging -375 0 0 0

Op dit moment stijgt het ziekteverzuim en melden we een percentage van bijna 8% (2024: 7,88% - 2023: 6,12%.). We zien met name een aantal langdurige arbeidsongeschiktheidssituaties, waarvoor langdurige vervanging noodzakelijk is. Ook van invloed op het vervangingsbudget is het aantal ouderschaps- en zwangerschapsverloven. Het aantal verloven is toegenomen door de verjonging van de organisatie. De raming van het budget is in de primitieve begroting al enkele jaren € 290.000. Als we kijken naar de afgesloten inhuurcontracten wegens vervanging, zitten we nu op een overschrijding van € 125.000. Naast het bijstellen van het budget, zetten we in op maatregelen om ziekteverzuim te verlagen. Zo intensiveren we in samenwerking met de bedrijfsarts verzuimbegeleiding. Over geheel 2025 bezien houden we rekening met een nadeel van € 375.000.

Budgetmutatie Minimabeleid - collectieve zorgverzekering 100 0 0 0

Via de raadsinformatiebrief van 24 september 2024 is de raad geïnformeerd over de wijzigingen in de collectieve zorgverzekering (onderdeel van het minimabeleid). De wijzigingen in de collectieve zorgverzekering resulteren in een verwachte totale besparing van circa € 100.000 voor 2025. De besparing is in eerste instantie incidenteel voor 2025, gebaseerd op de specifieke aanpassingen in gemeentelijke bijdragen en verwachte verschuivingen in deelnemersaantallen. Echter, als de daling in het aantal deelnemers en de gewijzigde bijdragen aanhouden, kan dit mogelijk een structurele besparing opleveren vanaf 2025 en volgende jaren. Voorgenomen is om in 2025 te onderzoeken naar een mogelijk alternatief voor de collectieve zorgverzekering, waardoor het vooralsnog om een incidentele besparing gaat.

Budgetmutatie onderwijshuisvesting PO (plaatsen noodlokaal) -55 0 0 0

IKC De Wissel heeft te maken met ruimtetekort en de beschikbare lokalen zijn nu onvoldoende om ruimte te bieden aan alle klassen. In het kader van onze wettelijke verplichting en in afwachting van de gepande nieuwbouw is het plaatsen van een noodlokaal noodzakelijk. Om dit mogelijk te maken is voor 2025 een incidenteel budget van € 55.000. De incidentele bedragen voor de jaren 2026 en 2027 nemen we mee in de 'Kadernota 2026-2029'.

Budgetmutatie project IHP (integraal huisvestingsplan) onderwijs -87 0 0 0

In 2024 is incidenteel voor het actualiseren van het IHP 2025-2050 en onderzoek verduurzaming schoolgebouwen een budget beschikbaar gesteld van € 101.000. De middelen zijn nog niet volledig ingezet in 2024 en het proces ronden wij in 2025 af. Voorgesteld wordt om het nog resterende incidentele budget, zijnde € 25.000, weer beschikbaar te stellen voor deze projecten. Daarnaast is voor afronding van het project extra budget nodig van € 62.000 voor verlenging van de projectleiding en kosten van advies en externe begeleiding. Totaal incidenteel benodigd budget voor 2025 € 87.000.

Budgetmutatie project sportpark Hengelder -100 0 0 0

Voor het jaar 2025 zijn incidentele middelen nodig vanwege voortgang van het project sportpark Hengelder (projectleiding / advieskosten).
Het bedrag was eigenlijk voorzien als onderdeel van de, in het voorjaar 2025, aan te vragen middelen voor de investeringen. Omdat in tegenstelling tot eerdere planning het voorstel pas eind 2025 wordt aangeboden aan de raad vragen wij incidentele middelen aan voor dit project in 2025.

Budgetmutatie versterking bibliotheekwerk -133 0 0 0

Het Rijk stelt via de algemene uitkering (Doeluitkering - septembercirculaire 2024) voor 2025 en 2026 extra middelen beschikbaar voor versterking bibliotheekwerk € 133.000). In voorgaande jaren zijn hiervoor van het

Rijk specifieke uitkeringen ontvangen en ingezet. De verwachting is dat de extra bijdrage structureel in de algemene uitkering opgenomen wordt om gemeenten in staat te stellen, na de invoering, te voldoen aan de wettelijke zorgplicht.
De inzet van deze middelen is conform het jaarplan en prestatieafspraken 2025 t.a.v. de bibliotheek (onderdeel van 'Kunstwerk'). Een klein deel wordt gebruikt voor het opstellen van het bibliotheekbeleid dat vanaf 1 juli 2026 wettelijk verplicht is. Voor de jaren 2026 e.v. nemen wij een voorstel voor extra middelen op in de op te stellen kadernota 2026-2029.

Budgetmutatie versterking cultuureducatie **0** **0** **0** **0**

In het laatste kwartaal 2024 is een door Duiven, Westervoort en Zevenaar een gezamenlijk subsidie aangevraagd voor 2024/2025 bij de GMR Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen. De subsidie is verleend voor versterking cultuureducatie in de Liemers (ondersteuning/doorontwikkeling/samenwerking). De ontvangen subsidie wordt hiervoor ingezet en bedraagt € 60.000. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar **-35** **0** **0** **0**

In de 1e VGR 2024 is € 35.000 beschikbaar gesteld voor het vervolg project compact maken centrum Zevenaar. Echter voor dit project is co-financiering van de provincie vereist. Deze subsidie is pas eind 2024 beschikt waardoor het project in 2024 niet heeft kunnen starten. Het gemeentelijke budget vragen wij om die reden opnieuw aan om dit in te kunnen zetten als co-financiering. Een nadeel in 2025 van € 35.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatie in ontwikkeling **-170** **-170** **-170** **0**

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u budget beschikbaar gesteld voor de organisatieontwikkeling. In 2024 zijn kosten gemaakt voor de werving en selectie van de domein- en teammanagers. Eind 2024 was een bedrag van € 510.000 nog niet besteed. Dit is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling in 2025, 2026 en 2027, onder meer de verdere detaillering van structuren en processen. We vragen de restantbedragen nu opnieuw aan, hetgeen leidt tot nadelen in 2025-2026-2027 van € 170.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording **-100** **0** **0** **0**

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject lange tijd onduidelijk was en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2024 niet nodig geweest. In 2025 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen van de accountant aan de slag te gaan. Een nadeel in 2025 van € 100.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget Rhederlaagse Meren **-50** **0** **0** **0**

Om het project Rhederlaagse Meren uit te kunnen voeren heeft u in 2024 € 50.000 beschikbaar gesteld voor de inzet van extra capaciteit vanuit OOV. Het project is in 2024 veelal gericht geweest op voorbereiding en behandeling van de procedures bij de Rechtbank. Het was niet nodig het budget daarvoor aan te spreken. We vragen het budget nu opnieuw aan om projectleiding te kunnen intensiveren. Een eenmalig nadeel in 2025 van € 50.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening **-150** **0** **0** **0**

Voor 2024 was er een budget van € 188.000 beschikbaar voor het uitbreiden van de online dienstverlening. Onder andere door uitstel van de invoering van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WEMBV) naar 1 januari 2026, is een groot deel van het budget niet uitgegeven. Hierdoor is bij de jaarrekening 2024 een bedrag van € 150.000 vrijgevallen.
In 2025 is inmiddels gestart met de werkzaamheden rond de invoering van de WEMBV. Daarnaast is in 2024

gestart met het maken van klantreizen om processen inwonergerichter te maken en met het laten onderzoeken van onze websites & apps op digitale toegankelijkheid. Deze activiteiten worden in 2025 voortgezet. Wij vragen om hiervoor weer een bedrag van € 150.000 beschikbaar te stellen. Een éénmalig nadeel in 2025 van € 150.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget watertakenplan klimaatadaptieve maatregelen 0 0 0 0

Bij het watertakenplan is een exploitatiebudget beschikbaar gesteld. Het budget 'Klimaatadaptatie Maatregelen Gemeente Zevenaar 2024-2027', gericht op het nemen van fysieke maatregelen ter beperking van klimaatrisico's, heeft wegens capaciteitstekorten en vertraagde coördinatie tussen de drie deelnemende gemeenten binnen de DPRA-werkregio De Liemers een achterstand ontwikkeld in de uitvoering. Als gevolg hiervan is een deel van het beschikbare budget in 2024 niet besteed. De samenwerking binnen de werkregio blijft gebaseerd op het oorspronkelijke uitvoeringsprogramma, waarin alle projectuitgaven zijn opgenomen. Derhalve wordt gevraagd het restant budget van 2024, € 57.000 als aanvulling op het budget van 2025 opnieuw beschikbaar te stellen. Dit wordt verrekend met de voorziening riolering en is derhalve budgettair neutraal.

Fasering budget onderzoek naar HUB 7Poort 50 -50 0 0

In de kadernota 2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld om de mogelijkheden voor een HUB op de locatie 7Poort nader te verkennen. In 2025 wordt naar verwachting het mobiliteitsprogramma vastgesteld waarin de prioriteit voor deze ontwikkeling beschreven wordt. In combinatie met de beschikbare capaciteit schuiven wij dit budget door naar 2026.

Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek 0 0 0 0

Voor de gemeentelijke taak met betrekking tot de kinderopvangtoeslagenproblematiek worden kosten gemaakt. Wij verwachten een bedrag van € 325.000 uit te geven. Deze begrotingswijziging is budgettair neutraal omdat de uitgaven door het Rijk via een specifieke uitkering worden vergoed.

Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne 0 0 0 0

Op basis van de huidige opvanglocaties en de daarin opgevangen vluchtelingen uit de Oekraïne ramen wij hierbij zowel de uitgaven als de rijkscompensatie. De verwachting is dat alle kosten door het Rijk worden vergoed. Wij ramen de baten en lasten op € 4.100.000. Per saldo is deze raming budgettair neutraal.

Startersleningen -27 -27 -27 -27

De gemeente Zevenaar verstrekt steeds meer startersleningen. Dit is positief voor de mensen die starten op de koopwoningmarkt. Echter door dit succes stijgen de rentelasten en -baten en stijgt de variabele beheersvergoeding over het saldo van de uitstaande leningen. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Een structureel nadeel vanaf 2025 van € 27.000.

Totaal mutaties	**-1.180**	**-358**	**-105**	**285**

TOELICHTING RESERVEMUTATIES

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie fasering plan woningbouw	**-518**	**-18**	**36**	**0**
In de raadsvergadering van 26 juni 2024 en 25 september 2024 zijn besluiten genomen over de inzet van de middelen uit de bestemmingsreserve woningbouw. Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de fasering. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.				
Actualisatie fasering project advies en begeleiding project A12/A15	**50**	**0**	**0**	**0**
De Raad van State heeft op woensdag 2 oktober 2024 het Tracébesluit ViA15 onherroepelijk verklaard. Rijkswaterstaat is samen met GelreGroen, het consortium, in overleg over het contract. Wij verwachten hierdoor in 2025 € 50.000 meer inzet vanuit gemeente Zevenaar. Dekking vindt plaats uit de bestemmingsreserve. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.				
Actualisatie fasering vrijval reserve kapitaallasten	**-195**	**-14**	**-14**	**-95**
In deze voortgangsrapportage worden investeringen gefaseerd. Met dit journaal corrigeren we ook de vrijval van de reserve kapitaallasten behorende bij deze investeringen. Dit journaal raakt meerdere programma's. Per saldo zijn de reserve mutaties en de afschrijvingslasten van de gefaseerde investeringen budgettair neutraal.				
Actualisatie investering hardware	**0**	**-12**	**0**	**0**
De investering in de hardware (laptops) voor raadsleden met het investeringsbedrag van € 47.300 verschuiven we van 2025 naar 2026. Tegenover de afschrijvingslasten staat de inzet van de reserve afschrijvingslasten. Derhalve geen effect op het resultaat.				
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	**-40**	**0**	**0**	**0**
We hebben de bedrijfswagens gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 in programma 0 van: € 133.000, programma 2: € 30.000, programma 7: € 11.000.				
Actualisatie investeringen openbaar groen	**-6**	**0**	**0**	**0**
We hebben de groen gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een aantal investeringsbudgetten worden de kapitaallasten in 2025 gecorrigeerd. Dit betreft o.a. vervanging bomen en -groen, aantrekkelijk en uitnodigend groen en Bizetstraat. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2025 van € 25.000 in programma 5.				
Totaal reservemutaties	**-709**	**-43**	**22**	**-95**

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Primitieve begroting 2025-2028	191.753	158.341	168.832	168.522
Mutaties tot de 1e Voortgangsrapportage 2025	8.305	2.377	-31.281	85
Totale baten tot de 1e VGR	**185.661**	**156.727**	**166.966**	**166.458**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)				
1. Autonome ontwikkelingen	1.391	**1.414**	1.666	1.864
Algemene uitkering - decembercirculaire 2024	156	147	339	470
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	325	1.807	1.867	1.934
Algemene uitkering - septembercirculaire 2024 hervormingsagenda jeugd	0	-1.400	-1.400	-1.400
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen (BUIG)	860	860	860	860
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	110	0	0	0
Dividend Alliander	-60	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	4.700	**200**	200	200
Actualisatie budget werkzaamheden kabels en leidingen nutsbedrijven	200	200	200	200
Budgetmutatie Dividenduitkering Ataro BV	-130	0	0	0
Budgetmutatie dorpendeal Lathum later	15	0	0	0
Budgetmutatie versterking cultuureducatie	60	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	30	0	0	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	325	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.200	0	0	0
Startersleningen	0	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	**6.091**	**1.614**	**1.866**	**2.064**
Totale baten tot en met de 1e VGR	**191.753**	**158.341**	**168.832**	**168.522**
LASTEN				
Primitieve begroting 2025-2028	181.466	161.944	204.609	173.341
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage 2025	9.470	2.377	-31.281	85
Totale lasten tot de 1e VGR	**190.936**	**164.321**	**173.328**	**173.426**
Mutaties in deze voortgangsrapportage (lasten)				
1. Autonome ontwikkelingen	1.474	**1.260**	1.260	1.260

Algemene uitkering - septembercirculaire 2024	400	400	400	400
Bijdrage gemeenschappelijke regeling MGR sociaal domein Centraal Gelderland	91	0	0	0
Bijdrage Scalabor SW aanwijsbesluit	-70	0	0	0
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen (BUIG)	860	860	860	860
Budgetmutatie dienstverleningsovereenkomst (DVO) Sportbedrijf	124	0	0	0
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-21	0	0	0
Budgetmutatie leerlingenvervoer	-20	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	110	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	5.797	**712**	711	519
Actualisatie budget vastgoed	232	232	232	232
Actualisatie budget werkzaamheden kabels en leidingen nutsbedrijven	200	200	200	200
Actualisatie budgetten openbaar groen en buitensport	401	67	67	67
Actualisatie fasering investering duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	-23	-5	-5	-5
Actualisatie fasering investeringen opvang Oekraïners	-27	0	0	0
Actualisatie fasering plan woningbouw	-518	-18	36	0
Actualisatie fasering project advies en begeleiding project A12/A15	50	0	0	0
Actualisatie investering hardware	0	-12	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-174	0	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen	-31	0	0	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting	-5	0	0	0
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 2)	-52	0	0	-2
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 3)	0	0	-17	0
Actualisatie investeringen vastgoed	-21	0	0	0
Actualisatie investeringen wegen	-96	0	0	0
Budgetmutatie dorpendeal Lathum later	30	0	0	0
Budgetmutatie formatie uitvoering Wet inburgering (Wi2021)	83	0	0	0
Budgetmutatie inhuur derden wegens ziekte en vervanging	375	0	0	0
Budgetmutatie Minimabeleid - collectieve zorgverzekering	-100	0	0	0
Budgetmutatie onderwijshuisvesting PO (plaatsen noodlokaal)	55	0	0	0
Budgetmutatie project IHP (integraal huisvestingsplan) onderwijs	87	0	0	0
Budgetmutatie project sportpark Hengelder	100	0	0	0
Budgetmutatie versterking bibliotheekwerk	133	0	0	0
Budgetmutatie versterking cultuureducatie	60	0	0	0

Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	65	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatie in ontwikkeling	170	170	170	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget Rhederlaagse Meren	50	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	150	0	0	0
Fasering budget onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Specifieke uitkering kinderopvangtoeslagenproblematiek	325	0	0	0
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	4.200	0	0	0
Startersleningen	27	27	27	27
Totaal gemuteerde lasten	**7.271**	**1.972**	**1.971**	**1.779**
Totale lasten tot en met de 1e VGR	**198.207**	**166.292**	**175.298**	**175.206**
Resultaat voor bestemming	**-6.454**	**-7.951**	**-6.466**	**-6.683**

ONTTREKKINGEN

Primitieve begroting 2025-2028	3.207	1.129	917	939
Mutaties tot de 1e Voortgangsrapportage 2025	1.165	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2025	-709	-43	22	-95
Totaal onttrekkingen reserves	3.663	**1.086**	939	844

TOEVOEGINGEN

Primitieve begroting 2025-2028	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage 2025	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2025				
Totaal toevoegingen reserves	0	**0**	0	0
Saldo reserve mutaties	**3.663**	**1.086**	**939**	**844**
Resultaat na bestemming	**-2.791**	**-6.865**	**-5.527**	**-5.840**

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning	124.497	120.392	121.252	121.647
1. Veiligheid	133	133	133	133
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	549	549	549	549
3. Economie	23.803	485	9.261	10.000
4. Onderwijs	1.284	1.174	1.174	1.174
5. Sport, cultuur en recreatie	1.485	1.398	1.398	1.398
6. Sociaal domein	20.296	18.335	18.835	18.835
7. Volksgezondheid en milieu	11.788	11.851	11.607	11.943
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	7.918	4.024	4.622	2.842
Actuele stand begroting - baten	**191.753**	**158.341**	**168.832**	**168.522**
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	29.968	29.126	29.389	28.221
1. Veiligheid	4.906	4.856	4.848	4.854
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	8.055	8.611	8.314	8.747
3. Economie	24.452	1.166	9.926	10.638
4. Onderwijs	6.682	6.772	6.540	7.202
5. Sport, cultuur en recreatie	13.972	12.965	12.951	13.029
6. Sociaal domein	83.040	81.650	82.138	82.086
7. Volksgezondheid en milieu	15.999	14.550	14.095	15.056
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke	11.132	6.597	7.096	5.373
Actuele stand begroting - lasten	**198.207**	**166.292**	**175.298**	**175.206**
Saldo voor bestemming				
0. Bestuur en ondersteuning	98.033	98.566	97.825	99.528
1. Veiligheid	-4.773	-4.723	-4.715	-4.721
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-7.376	-7.912	-7.716	-8.159
3. Economie	-649	-666	-648	-621
4. Onderwijs	-5.331	-5.474	-5.243	-5.780
5. Sport, cultuur en recreatie	-11.902	-11.313	-11.299	-11.377
6. Sociaal domein	-62.620	-63.291	-63.278	-63.227
7. Volksgezondheid en milieu	-2.889	-2.699	-2.488	-3.113
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-2.494	-2.488	-2.438	-2.530
Saldo 1e voortgangsrapportage voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	713	436	436	262
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	130	150	50	39
3. Economie	0	15	17	17
4. Onderwijs	68	123	123	248
5. Sport, cultuur en recreatie	585	254	254	254
6. Sociaal domein	124	24	24	24
7. Volksgezondheid en milieu	1.323	0	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	720	84	36	0
Totaal mutaties reserves	**3.663**	**1.086**	**939**	**844**
Saldo 1e voortgangsrapportage na bestemming	**-2.791**	**-6.865**	**-5.527**	**-5.840**

BIJLAGEN

OVERZICHT RESULTATEN

Onderstaande tabel geeft alle resultaten weer die zijn opgenomen in deze collegeperiode. Ook de resultaten die zijn gerealiseerd in eerdere documenten worden hier gepresenteerd.

Resultaat	Jaar realisatie	Status 2024 2e VGR	Status 2024 REK	Status 2025 1e VGR
0. Bestuur en ondersteuning				
0.1.1 Wij stellen een nieuw dienstverleningsbeleid op	2023-2024			
0.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026			
0.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022-e.v.			
0.1.4 Wij maken onze processen klantgerichter	2024-2026			
0.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2024			
0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend			
0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend			
0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2024			
0.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026			
0.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024			
0.4.5 Wij herijken de bestuurlijke opdracht aan RID de Liemers	2022-2024			
0.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026			
0.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025			
0.4.8 Wij verbeteren het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025			
0.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027			
0.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026			
0.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026			
0.5.2 We herijken de lokale belastingen	2023-2026			
1. Veiligheid				
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026			
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2024			
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022-e.v.			
1.2.1 Wij vergroten de zichtbaarheid van de boa's in buurten en wijken en werken aan het verhogen van het veiligheidsgevoel	2023-2023			
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				

2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028	
2.1.2 Wij verbeteren de aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met het centrum	2022-2024	
2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030	
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025	
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026	
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030	
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025	
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028	
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030	
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030	
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026	
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Verbonden Regio	2021-2026	
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2024	
3. Economie		
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026	
3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar	2022-2024	
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2024	
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2024	
3.2.3 Wij maken plannen voor de ontwikkeling van 7Poort II	2022-2035	
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025	
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026	
3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Productieve Regio	2021-2026	
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026	
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026	
3.3.6 Wij zetten in op een toekomstbestendig ondernemersklimaat voor agrariërs	2022-2024	
4. Onderwijs		
4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP)	2023-2025	
4.1.2 Wij onderzoeken de invulling van de locatie Vestersbos 4	2022-2022	

5. Sport, cultuur en recreatie

5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026	
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026	
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026	
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026	
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026	
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023-e.v.	
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023-e.v.	
5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan	2022-e.v.	
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026	
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026	
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030	
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026	
5.5.1 Wij zetten in op verduurzaming van dorpshuizen	2023-2026	
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032	
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026	
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026	
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026	
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026	
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025	
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026	
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026	

6. Sociaal domein

6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026	
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2024	
6.1.3 Wij breiden de aanpak vroegsignalering schulden uit en zetten in op doorontwikkeling hiervan	2022-2024	
6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023	2023-2023	
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025	
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026	

6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026	
6.2.5 Wij stellen een verbeterplan doelgroepenvervoer op	2023-2025	
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026	
6.3.1 Wij onderzoeken een manier van waardering voor mantelzorgers	2022-2024	
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2025	
6.4.2 Wij heroverwegen de bezuinigingen in het maatschappelijke veld	2023-2024	
6.4.3 Wij experimenteren met de regels voor werkzoekenden voor het verkrijgen van een baan en de regels voor vrijwilligerswerk	2022-2024	
7. Volksgezondheid en milieu		
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025	
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025	
7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025	
7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025	
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026	
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026	
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023-e.v.	
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026	
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026	
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026	
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025	
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025	
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026	
7.5.2 Wij verminderen hittestress	2024-2026	
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026	
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026	
7.6.1 Wij onderzoeken de mogelijkheden van verbeteren van de luchtkwaliteit	2023-2024	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
8.1.1 Wij actualiseren de woonvisies	2023-2024	
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026	

8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023-e.v.			
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026			
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025			
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026			
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026			
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022-e.v.			

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn verwerkt tot deze voortgangsrapportage. Dit betreft de wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage en de administratieve wijzigingen.
De wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt konden worden. In de administratieve wijzigingen nemen wij aanpassingen op de vastgestelde begroting op, zonder financieel effect.

Wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Zevenaar 2025-2029	85	85	85	85
Totaal programma 0.	**85**	**85**	**85**	**85**
Totaal baten	**85**	**85**	**85**	**85**
LASTEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Budgetmutatie brandschade voetgangers-/fietsbrug de Bijland	-25	0	0	0
Doorontwikkeling Turmac Cultuurfabriek	60	0	0	0
Restant budgetten 2024 met dekking vanuit een reserve	105	0	0	0
Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Zevenaar 2025-2029	0	0	0	0
Totaal programma 0.	**140**			
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Actualisatie budget straatreiniging	0	0	0	0
Budgetmutatie brandschade voetgangers-/fietsbrug de Bijland	25	0	0	0
Totaal programma 2.	**25**			
3. Economie				
Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Zevenaar 2025-2029	85	85	85	85
Totaal programma 3.	**85**	**85**	**85**	**85**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Restant budgetten 2024 met dekking vanuit een reserve	37	0	0	0
Totaal programma 5.	**37**			
7. Volksgezondheid en milieu				
Restant budgetten 2024 met dekking vanuit een reserve	112	0	0	0
Totaal programma 7.	**112**			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Restant budgetten 2024 met dekking vanuit een reserve	850	0	0	0
Verwervingsbudget Wvg locaties woningbouw	0	0	0	0
Totaal programma 8.	**850**			

Totaal lasten	**1.250**	**85**	**85**	**85**
Saldo voor bestemming	**-1.165**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	1.165	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.165	**0**	**0**	**0**
Saldo na bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting financiële ontwikkelingen

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Actualisatie budget straatreiniging	**0**	**0**	**0**	**0**

Als gevolg van het besluit raadsvoorstel 'Begroting RDL 2025' is met ingang van 2025 het onderdeel straatreiniging van de RDL naar de gemeente Zevenaar en Montferland overgegaan en is de bijdrage van de gemeente Zevenaar aan de RDL voor dit onderdeel vervallen. Dit betreft de nadere uitwerking van de veegtaken qua verdeling van de onderhouds, materieel en afschrijvingslasten van de de veegmachines. Eén van de tweedehands overgenomen veegtrucks van de RDL is in slechte staat en moet voor de winter in 2025 worden vervangen. Hiervoor wordt een investeringsbudget aangevraagd van € 100.000. De afschrijvingslasten (€17.000) vanaf 2026 passen binnen het budget en hiermee is reeds rekening gehouden. Dit betreft een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie brandschade voetgangers-/fietsbrug de Bijland	**0**	**0**	**0**	**0**

De voetgangers-/fietsbrug aan de Bijland is In verband met brand ernstig beschadigd. De geraamde kosten voor herstel bedragen (€ 60.000). Wij stellen voor om hiervoor de post onvoorzien (€ 25.000) in te zetten als gedeeltelijke dekking voor de ontstane schade. Het restant kan gedekt worden uit de bestaande voorziening kunstwerken. Deze mutatie is zichtbaar in programma 0 en 2. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Doorontwikkeling Turmac Cultuurfabriek	**-60**	**0**	**0**	**0**

Op 29 januari 2025 is door de raad besloten eenmalig een budget beschikbaar te stellen van € 60.000 voor de doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek. Het bedrag wordt ingezet voor het begeleiden van een Europees aanbestedingstraject voor de horecavoorziening, inclusief een marktconsultatie. Dit bedrag wordt onttrokken uit de algemene reserve.

Restant budgetten 2024 met dekking vanuit een reserve	**-1.105**	**0**	**0**	**0**

Diverse budgetten waar een dekking vanuit een reserve tegenover staat zijn, conform de financiële verordening, doorgeschoven van 2023 naar 2024. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Verordening bedrijveninvesteringszone Centrum Zevenaar 2025-2029	**0**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 29 januari 2025 is de verordening bedrijveninvesteringszonde (BIZ) Centrum Zevenaar 2025-202696 vastgesteld. De beoogde BIZ-inkomsten voor de stichting zijn € 190.000. Het invoeren van de BIZ en afschaffen van de reclamebelasting is voor de gemeente budgetneutraal. De perceptiekosten van de BIZ schatten wij, evenals de perceptiekosten van de reclamebelasting, in op € 7.500. De uit te keren subsidie aan de SAZ verlagen wij met dit bedrag.

Verwervingsbudget Wvg locaties woningbouw	**0**	**0**	**0**	**0**

In de raadsvergadering van 26 februari 2025 is een verwervingsbudget van € 16.500.000 beschikbaar gesteld voor de aankoop van gronden binnen de Wvg locaties: Dijkweg, Reisenakker, Groot Holthuizen veld A en B en Witte Kruis.

Totaal mutaties	**-1.165**	**0**	**0**	**0**

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Doorontwikkeling Turmac Cultuurfabriek	**60**	**0**	**0**	**0**

Op 29 januari 2025 is door de raad besloten eenmalig een budget beschikbaar te stellen van € 60.000 voor de doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek. Het bedrag wordt ingezet voor het begeleiden van een Europees aanbestedingstraject voor de horecavoorziening, inclusief een marktconsultatie. Dit bedrag wordt onttrokken uit de algemene reserve.

Restant budgetten 2024 met dekking vanuit een reserve	**1.105**	**0**	**0**	**0**

Diverse budgetten waar een dekking vanuit een reserve tegenover staat zijn, conform de financiële verordening, doorgeschoven van 2023 naar 2024. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Totaal reservemutaties	**1.165**	**0**	**0**	**0**

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
0. Bestuur en ondersteuning				
0,25 fte formatie OR ambtelijk secretaris	0	0	0	0
Aanpassing doorbelasting kabel en leidingen	0	0	0	0
Actualisatie budget openbare werken	15	15	15	15
Budget voor reiskosten e.d. naar ECL reiskosten	0	0	0	0
Heffing belastingen	0	0	0	0
Inhuur wegens ziekte: verdeling budget naar de teams	0	0	0	0
Overheveling budget GR-ODRA	51	51	51	51
Uitsplitsing sociaal budget sociaal domein	0	0	0	0
UWV/WIA gelden	0	0	0	0
Verdeling compensatie OR budget	0	0	0	0
Verdeling opleidingsbudgetten	0	0	0	0
Totaal programma	**66**	**66**	**66**	**66**
1. Veiligheid				
Actualisatie budget openbare werken	-15	-15	-15	-15
Totaal programma	**-15**	**-15**	**-15**	**-15**
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Eerder beschikbaar gesteld budget voorziening openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	0	0	0	0
Totaal programma	**0**	**0**	**0**	**0**
3. Economie				
Verliesvoorziening grondexploitaties	0	0	0	0
Totaal programma	**0**	**0**	**0**	**0**
4. Onderwijs				
Aanpassing doorbelasting medewerker doelgroepenvervoer	17	17	17	17
Totaal programma	**17**	**17**	**17**	**17**
5. Sport, cultuur en recreatie				
Budgetmutatie onderhoud kunstobjecten	0	0	0	0
Totaal programma	**0**	**0**	**0**	**0**
6. Sociaal domein				
Aanpassing doorbelasting medewerker doelgroepenvervoer	-17	-17	-17	-17
Aanpassing doorbelasting naar taakvelden SD	0	0	0	0
Totaal programma	**-17**	**-17**	**-17**	**-17**
7. Volksgezondheid en milieu				
Aanpassing doorbelasting kabel en leidingen	0	0	0	0
Overheveling budget GR-ODRA	-51	-51	-51	-51
Totaal programma	**-51**	**-51**	**-51**	**-51**
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Verliesvoorziening grondexploitaties	0	0	0	0
Totaal programma	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Administratieve wijzigingen exploitatie	**0**	**0**	**0**	**0**

OVERZICHT MUTATIES OP INVESTERINGEN

Onderstaande tabel geeft alle mutaties met betrekking tot investeringsbedragen die zijn opgenomen in deze voortgangsrapportage.Hierbij treft u ook de investeringsbedragen van raadsbesluiten sinds de vaststelling van de meerjarenbegroting 2025-2028 aan. De kapitaallasten van deze investeringen zijn verwerkt in de baten en lasten van de verschillende programma's.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Actualisatie budget Lobith-Zuid in verband met Sanering bodemverontreiniging Walhof	350	0	0	0
Actualisatie budget straatreiniging	236	0	0	0
Actualisatie fasering investering duurzaamheidsmaatregelen eigen organisatie	0	0	0	0
Actualisatie investering hardware	-47	47	0	0
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 2)	-224	45	25	0
Actualisatie investeringen team OFLV (programma 3)	-250	0	250	0
Restant investeringsbudgetten 2024	8.315	0	0	0
Verwervingsbudget Wvg locaties woningbouw	16.500	0	0	0